Program de Guvernare

februarie 2020

Cuprins

Preambul

Politici sectoriale

I. Justiție, drepturi și libertăți cetățenești

II. Ordinea publică și siguranța cetățeanului

III. Administrația publică

IV. Bugetul și fiscalitatea

V. Economia

VI. Transporturi, Infrastructura și Comunicații

VII. Agricultura și dezvoltarea rurală

VIII. Fonduri europene

IX. Munca și protecția socială

X. Educație, cercetare, inovare

XI. Tineret și sport

XII. Sănătatea

XIII. Mediul și resursele naturale

XIV. Cultură, patrimoniu și minorități

XV. Apărare și securitate națională

XVI. Politica externă și afacerile europene

Preambul

Situația politică dificilă cu care România se confruntă astăzi impune promovarea unui Program de Guvernare cu obiective pe termen scurt, care să pregătească reformele necesare pentru modernizarea României în spirit european.

Obiectivele propuse urmăresc în principal:

- Organizarea și desfășurarea corectă a alegerilor politice programate în 2020, continuarea dezbaterilor publice privind legile Justiției pentru corectarea lor în acord cu recomandările instituțiilor europene;
- Refacerea capacității administrative și a încrederii cetățenilor în instituțiile statului prin reașezarea structurilor de guvernare centrală și locală pe principiile eficienței instituționale și meritocrației administrative;
- Tranziția de la modelul economic bazat pe creșterea consumului, fără asigurarea investițiilor necesare sustenabilității cheltuielilor publice, la un model economic care să stimuleze dezvoltarea economică bazată pe investiții și pe creșterea competitivității și productivității, având ca obiectiv prioritar diminuarea dezechilibrelor economice.

Din această perspectivă, Partidul Național Liberal va continua, în perioada următoare, să adopte măsuri de corectare a derapajelor înregistrate în guvernarea Partidului Social Democrat și pentru reorientarea politicilor publice către o abordare durabilă în care creșterea economică să creeze bunăstare.

* *
*

Politici sectoriale

I. Justiție, drepturi și libertăți cetățenești

Obiectivele programului guvernamental în domeniul Justiției sunt stabilite plecând de la competențele legale ale Ministerului Justiției, ținând cont de durata maximă a mandatului prezentului Guvern PNL, până la alegerile generale anticipate sau la termen din 2020, de nevoile imediate ale sistemului judiciar și Justiției în ansamblu și resursele financiare aflate la dispoziția ministerului, evoluțiile instituționale și salariale din interiorul sistemului judiciar, recomandările și obiectivele din cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare în domeniul Justiției, precum și obiectivele României exprimate de ministrul Justiției în cadrul Consiliului JAI din ianuarie 2020, desfășurat la Zagreb, odată cu preluarea Președinției croate a Consiliului.

Obiective specifice

1. Buna functionare a Justitiei. Conditii logistice. Resurse umane. Sustinere bugetară

În anii precedenți, România s-a concentrat cu predilecție pe construcția unui cadru normativ aplicabil Justiției. Din nefericire, acest cadru normativ a fost serios deteriorat prin acțiunea guvernului PSD, și reparațiile se impun a fi realizate în condiții de transparență și dialog.

Dar este la fel de important ca în acest moment acțiunea în domeniul Justiției să se concentreze pe condițiile logistice și pe pregătirea profesională și moral – psihologică a magistraților și a personalului de specialitate (grefieri, arhivari etc.), pe specializarea lor. Primul deziderat, condițiile logistice, intră în atribuțiile Guvernului, al doilea, pregătirea și specializarea magistraților, în responsabilitatea CSM.

Condițiile logistice adecvate contribuie direct la un act de justiție de calitate. De aceea, ministerul se va concentra pe eficientizarea și accelerarea tuturor lucrărilor aflate în curs pentru repararea și refacerea sediilor de instanțe și parchete și construcția de noi sedii de instanțe și parchete. Cheltuirea fondurilor bugetare sau extrabugetare nerambursabile trebuie să se realizeze cu eficiență și cumpătare, iar furnizorii de lucrări și servicii pentru efectuarea acestor lucrări, ordonatorii secundari și terțiari, trebuie să se alinieze disciplinei contractuale și să respecte termenii procedurali pentru desfășurarea licitațiilor, încheierea, executarea și controlul executării întocmai a contractelor încheiate.

Guvernul PNL va continua proiectul "Centrul Judiciar" ("Cartierul Justiției"), care presupune gruparea tuturor instituțiilor de justiție din Capitală într-un singur areal imobiliar și va continua proiectele de infrastructură judiciară în curs.

O altă prioritate este actualizarea și repararea deficiențelor programului "Ecris" și trecerea la pregătirea digitalizării în sistemul judiciar. Introducerea treptată, prin programe pilot, a dosarului electronic, ar putea fi un sprijin pentru justițiabili, magistrați și profesiile juridice.

Personalul alocat desfășurării actului de justiție trebuie să fie suficient pentru ca acesta să se desfășoare cu costuri și în termene rezonabile, atât pentru justițiabil, cât și pentru stat, pe baza așezării unor competențe ale instanțelor și parchetelor care să asigure o încărcătură echilibrată și scăderea volumului de dosare pe fiecare magistrat și grefier. Ministerul va continua demersurile pentru completarea schemelor de personal și extinderea celor existente, așa cum a făcut în lunile ianuarie și februarie ale anului 2020 în cazul ÎCCJ și Ministerului Public.

2. Buna funcționare a Justiției. Cadru legislativ

Cadrul legislativ consacrat Justiției se impune ajustat, în raport de evoluțiile sociale, practicii judiciare și jurisprudenței Curții Constituționale a României. Din păcate, această necesitate a fost folosită drept pretext pentru modificări care au slăbit independența Justiției și capacitatea organelor de urmărire penală de a derula anchete, unele modificări creând reale amenințări la siguranța cetățenilor (recursul compensatoriu) prin aplicarea lor defectuoasă și dezorganizată.

Guvernul consideră că relansarea unui proces de modificare a codurilor penale trebuie să întrunească câteva condiții esențiale: a) să plece de la un proiect coerent și unitar elaborat de o comisie de specialiști în domeniu sub coordonarea Ministerului Justiției, la care reprezentanții CSM și ai organizațiilor profesionale ale magistraților, precum și ai profesiilor juridice să participe cu statut de membru; b) să fie precedat de o dezbatere largă și incluzivă cu societatea civilă și profesiile juridice, atât în primele etape ale redactării proiectului, cât și înainte de sesizarea Parlamentului și pe parcursul dezbaterii în Parlament în cadrul comisiilor juridice ale celor două Camere; c) să aibă la dispoziție inclusiv avize consultative prealabile ale Comisiei de la Veneția.

Guvernul va iniția, prin Ministerul Justiției, un dialog permanent în acest sens cu CSM, asociațiile profesionale, profesiile juridice, și nu în ultimul rând cu comisiile juridice din Parlament, COM și Comisia de la Veneția, pentru identificarea unor soluții care să întrunească votul majorității parlamentarilor și să poată fi adoptate de Parlament.

Guvernul va urmări rezolvarea acestor vulnerabilități în litera, dar și spiritul rezultatului Referendumului asupra Justiției desfășurat la inițiativa Președintelui României.

3. Politica penală. Crima organizată, traficul de persoane. Coruptia

Principalul drept fundamental este dreptul la viață și integritate fizică. Statistici și cazuri dramatice recente au demonstrat că grupările de crimă organizată vizează traficul de persoane într-o manieră agresivă, cu efecte tragice asupra multor familii. Guvernul PNL consideră acest lucru intolerabil și va reacționa metodic, planificat și dur, alocând în acest sens resursele necesare Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism.

Grupările de crimă organizată, "clanurile de interlopi", "mafiile" de tot felul, de la cele care practică răpirile și traficul de persoane sau de organe la cele economice, de la "mafia" drogurilor la "mafia" lemnului sau "mafia" țigărilor de contrabandă, vor primi din partea Guvernului un răspuns pe măsură, în raport de riscurile semnificative pe care le generează.

În ciuda eforturilor depuse, corupția rămâne un fenomen real care afectează cetățenii prin efectele sale atât în sfera instituțiilor publice, cât și în raporturile private, economice.

Guvernul României va acționa ferm pentru combaterea corupției, ca parte a efortului integrat al tuturor Guvernelor Statelor Membre UE de combatere a corupției pe întreg teritoriul UE, inclusiv, deci, a corupției transfrontaliere.

Politica penală va include principiul prevenției, al recuperării prejudiciilor, al mijloacelor alternative de pedeapsă, al mijloacelor moderne în cazurile de măsuri preventive (brățări electronice), al pedepselor disuasive pentru cazurile de corupție.

În acest efort, dimensiunea preventivă din Strategia Națională Anticorupție are un rol esențial, iar Guvernul va concentra acțiunea sa pe aspectul prevenției în instituțiile guvernamentale.

În egală măsură, Guvernul PNL va accentua principiul recuperării prejudiciilor, în aplicarea căruia Ministerul Finanțelor, prin instituțiile din subordine, și Ministerul Justiției, prin Agenția Națională de Administrare a Bunurilor provenite din Infracțiuni (ANABI), au un rol cheie, ce ar putea fi extins, în special în privința ANABI.

Deja, în aceste direcții, Ministerul Justiției a luat câteva măsuri în intervalul noiembrie 2019 – februarie 2020.

Astfel, ministrul Justiției a adresat Procurorului General interimar o Îndrumare, în temeiul art.69 alin.3 din Legea nr.304/2004, pentru ca Ministerul Public să abordeze structurat, planificat, energic şi competent crima organizată, traficul de persoane, de droguri, infracţiunile cu violenţă, infracţiunile la regimul silvic.

Ministrul Justiției a desfășurat, de asemenea, trei întâlniri cu ambasadorul Statelor Unite ale Americii la București și numeroase alte întâlniri cu alți ambasadori din state membre UE în vederea dezvoltării cooperării judiciare internaționale care vizează traficul de minori, traficul de droguri, corupția internațională și recuperarea prejudiciilor.

Ministerul Justiției va dezvolta aceste demersuri, consolidat, sistematic, cu concentrarea pe măsuri concrete și rezultate palpabile, în scopul protejării cetățenilor de crima organizată.

Ministerul Justiției a acționat cu rezultat concret pentru crearea cadrului legislativ pentru înființarea Fondului Național pentru Prevenirea Criminalității. Sumele colectate în cadrul Fondului Național pentru Prevenirea Criminalității vor fi utilizate pentru asistența acordată victimelor infracțiunilor, prevenirea criminalității dar

și pentru implementarea de activități și proiecte care au ca obiectiv educația juridică. În acest scop, anual sumele din Fondul Național pentru Prevenirea Criminalității se alocă astfel: 20% pentru Ministerul Educației și Cercetării, 20% pentru Ministerul Sănătății, 15% pentru Ministerul Afacerilor Interne, 15% pentru Ministerul Public, 15% pentru Ministerul Justiției, 15% pentru ANABI în vederea finanțării nerambursabile a proiectelor propuse.

Guvernul va sprijini constant activitatea Direcției Naționale Anticorupție, alocând resursele logistice, financiare și de resurse umane necesare.

4. Politica penitenciară

Guvernul consideră luarea unor măsuri urgente pentru rezolvarea problemei condițiilor de detenție și, corelat, limitarea riscului condamnărilor României la CEDO din cauza condițiilor de detenție.

Deja, în acest domeniu, Ministerul Justiției a avut intervenții salutare și a relansat programul de acțiuni aprobat, mult rămas în urmă în anii 2016 – 2019.

Astfel, Ministerul Justiției a desfășurat la nivel de ministru o misiune diplomatică la Consiliul Europei, Grefa Curții Europene pentru Drepturile Omului-Serviciul de executări al CEDO, pentru a prezenta poziția Guvernului României în problema abrogării recursului compensatoriu și problematica condamnărilor la CEDO pentru condițiile de detenție. După mai multe ore de dezbateri intense, în urma poziției și argumentelor prezentate, Comitetul de Miniștri a hotărât să amâne emiterea unei rezoluții critice la adresa sistemului penitenciar din România și să emită în locul acesteia o decizie de recomandare. Noi discuții sunt planificate la Strasbourg în perioada 3-5 martie 2020.

La nivelul penitenciarelor Ministerul Justiției a luat o serie de măsuri care să ducă la îmbunătățirea condițiilor de detenție: continuarea lucrărilor la infrastructura fizică și stabilirea unor termene realiste în îndeplinirea obiectivelor de investiții; au fost demarate procedurile pentru redistribuirea deținuților și echilibrarea gradului de ocupare între penitenciare.

În data de 12 decembrie 2019 a fost pusă în dezbatere publică Strategia națională de reintegrare socială a persoanelor private de libertate, 2020 – 2024.

De asemenea, Guvernul a aprobat, în decembrie 2019, un Memorandum pentru finanțarea suplimentării în 2020 cu 615 posturi a Direcției de Probațiune, iar în februarie 2020, Ministerul Justiției a scos deja la concurs o bună parte din aceste posturi. Astfel, capacitatea sistemului de probațiune va fi adusă treptat la nivelul cerut de aplicarea legislației penale.

Ministerul Justiției va menține un dialog constant atât la nivel politic, cât și la nivel tehnic, cu reprezentanții Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei, Serviciul de executări al CEDO, Grefa CEDO și Președinția CEDO. Au fost recent încheiate noi runde ale acestei consultări desfășurate în data de 7.02.2020 la sediul Ministerului Justiției.

Singura măsură care poate rezolva semnificativ problema îmbunătățirii condițiilor din penitenciare este extinderea capacității de detenție.

Guvernul a aprobat proiecte de lege în acest sens, pentru aprobarea unor acorduri cadru de finanțare externă nerambursabilă.

Realizarea programului de asistență oferit prin Mecanismul Financiar Norvegian (prin care este avută în vedere crearea a 1.400 locuri noi de cazare, în valoare estimată de 21.007.300,00 euro și 100 locuri de cazare

modernizate, în valoare estimată de 1.040.193,00 euro), alocarea de fonduri de la bugetul de stat (efortul pentru perioada 2020-2025 pe bugetul de stat este estimat la 100.340.995,0 euro, în vederea creării 4.725 locuri noi de cazare și modernizarea a 969 locuri de cazare), precum și obținerea unui împrumut de la o Instituție Financiară Internațională pentru construirea a două noi penitenciare (în valoare de 177.000.000 euro), obiective în curs de realizare, vor contribui la rezolvarea pe termen lung a capacității de detenție.

Personalul Administrației Naționale a Penitenciarelor se va bucura de un statut și dotări logistice adecvate pentru îndeplinirea misiunilor sale. Guvernul a aprobat recent o ordonanță de urgență pentru modificarea legii privind statutul polițistului din penitenciare, adoptată în aplicarea unei decizii a CCR, care va permite consolidarea acestui statut și a aparatului Administrației Naționale a Penitenciarelor.

5. Calitatea legislației. Educația juridică

Ministerul Justiției va iniția dezvoltarea, în limita competențelor sale, de programe de răspândire a cunoașterii legislației și apropiere a Justiției de cetățeni, și va invita CSM, asociațiile profesionale și societatea civilă la o cooperare instituțională pentru a dezvolta astfel de programe comune.

Ministerul Justiției va încuraja desfășurarea de programe de pregătire profesională axate pe dobândirea unui limbaj adecvat, dar în același timp simplificat privind actul de justiție, bazat pe acuratețea termenilor de specialitate, actul de justiție fiind deopotrivă unul de dreptate, dar și de educație civică și cultură, care trebuie să ajungă la mintea și sufletul cetățenilor printr-un limbaj accesibil.

Cunoașterea legii și construirea unei mentalități de respect a regulii de drept reprezintă nu numai un demers civic și cultural, ci și de prevenție pe termen lung cu costuri mici.

6. MCV

Guvernul PNL va continua să acționeze în direcția realizării obiectivelor MCV și a ridicării sale pe baza unei cooperări pe care o dorește și o solicită fără echivoc loială și onestă din partea COM și a tuturor Statelor Membre. Guvernul este conștient de marja mică de manevră pe care o are în acest sens, date fiind durata mandatului până la alegerile generale din 2020 și voturile de care ar putea dispune în Parlament. De aceea, va acționa constant, atât pe fondul problemelor, cât și diplomatic, pentru a construi premisele unei decizii pozitive pentru România.

Deja, în perioada decembrie 2019 – februarie 2020, Ministerul Justiției a abordat două recomandări exprese importante din Raportul MCV, consolidarea Ministerului Public prin ocuparea locurilor de conducere vacante ale acestuia și desființarea Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție ("SIIJ").

Ministerul Justiției a lansat un proces transparent pentru selectarea candidaților pentru funcțiile de procurori de rang înalt, fără precedent. Pe parcursul a trei săptămâni au fost desfășurate interviuri transmise online pe pagina de internet a ministerului. În paralel, au fost analizate dosarele de candidatură, sute de pagini de lucrări depuse de candidați, alături de planurile de management și documentația privind studiile, capacitatea profesională etc. Ministrul Justiției a fost ajutat în desfășurarea interviurilor, analiza răspunsurilor, a profilurilor profesionale, manageriale și psihologice ale candidaților de o comisie de interviu care a cuprins și reprezentanți din afara ministerului, din partea CSM, INM și ASE. La capătul acestui demers, în temeiul legii, ministrul Justiției și-a finalizat propria evaluare și a luat decizia de propunere a unui număr de candidați pentru un număr de funcții de rang înalt din cadrul Ministerului Public, transmițând aceste propuneri formulate către CSM Secția de procurori pentru avizul consultativ al acestui for.

În ceea ce privește SIIJ, Ministerul Justiției a avut mai întâi consultări informale în cadrul CSM, apoi a lansat un proces de consultare a magistraților din instanțe și parchete. Pe baza acestora, precum și plecând de la propria analiză a modului de construcție instituțională a SIIJ, a rezultatelor activității acesteia, a statisticilor și a efectelor induse de crearea SIIJ, Ministerul Justiției a propus Guvernului desființarea SIIJ, poziție aprobată de Guvern printr-un Memorandum adoptat în luna decembrie 2019.

Ulterior, Ministerul Justiției a elaborat un proiect de lege privind desființarea SIIJ și l-a transmis CSM pentru avizul său consultativ.

7. Consiliul JAI

Ministerul Justiției va avea o atitudine proactivă în cadrul Consiliului JAI, orientată spre consolidarea statului de drept și a Spațiului de securitate, justiție și libertate în UE, cu exprimarea și integrarea intereselor noastre naționale.

În cadrul Consiliului JAI de la Zagreb, Croația, desfășurat în luna ianuarie 2020, ministrul Justiției a subliniat sprijinul României pentru crearea unui mecanism european de evaluare a statului de drept în toate țările membre UE, cu eliminarea paralelismelor în evaluare, acolo unde există și alte forme sau instrumente de monitorizare sau evaluare în domeniul Justiției.

De asemenea, ministrul Justiției a exprimat sprijinul României pentru crearea Parchetului European, subliniind faptul că răspunsul celorlalte state membre ale UE cu privire la acest obiectiv reprezintă un test al disponibilității acestora pentru asigurarea acelorași standarde de integritate și anticorupție în toate țările Uniunii, și pentru protecția intereselor financiare ale UE.

Măsuri propuse pe termen scurt:

1. Finalizarea proiectului de lege privind desființarea SIIJ, în urma unei dezbateri cu reprezentanții magistraților, CSM, ai asociațiilor profesionale, ONG-urilor și cu reprezentanții Parlamentului.

2. Constituirea a două grupuri de lucru extinse pentru modificarea Legilor justiției și a Codurilor penale. Acestea vor fi alcătuite din reprezentanți ai Ministerului Justiției, alături de care vor fi invitați reprezentanți ai Consiliului Superior al Magistraturii, asociațiilor de magistrați, societății civile, Facultăților de drept și ai Parlamentului, care să analizeze și să evalueze impactul modificărilor legilor justiției și a codurilor penale.

3. Implementarea programului de asistență oferit prin Mecanismul Financiar Norvegian (prin care este avută în vedere crearea a 1.400 locuri noi de cazare, în valoare estimată de 21.007.300,00 euro și 100 locuri de cazare modernizate, în valoare estimată de 1.040.193,00 euro), alocarea de fonduri de la bugetul de stat (efortul pentru perioada 2020-2025 pe bugetul de stat este estimat la 100.340.995,0 euro, în vederea creării 4.725 locuri noi de cazare și modernizarea a 969 locuri de cazare) precum și de obținerea unui împrumut de la o Instituție Financiară Internațională pentru construirea a două noi penitenciare (în valoare de 177.000.000 euro).

4. Elaborarea unui alt act normativ complex care să instituie măsuri de coroborare a dispozițiilor Regulamentului EPO cu normele interne. Există un grup de lucru inter-instituțional care a analizat problematica la MJ cu reprezentanți ai PICCJ, DNA, DIICOT, CSM, DLAF. Proiectul de Lege privind stabilirea unor măsuri pentru punerea în aplicare a Regulamentului (UE) 2017/1939 al Consiliului din 12 octombrie 2017 de punere în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în ceea ce

privește instituirea Parchetului European (EPPO) este în fază finală de redactare la nivel tehnic, intenționăm să-l supunem dezbaterii publice.

5. Măsuri privind modernizarea sistemului judiciar, inițierea digitalizării și informatizării administrației Ministerului Justiției.

6. Inițierea măsurilor pentru realizarea în cadrul Ministerului Justiției a unui registru al sancțiunilor existente în România.

7. Măsuri pentru corelarea simplificării legislației cu măsuri antifraudă și sistematizare legislative.

8. Inițierea (alături de MAI) a unui proiect pilot pentru monitorizarea persoanelor supuse unui ordin de protecție emis pentru cazuri de violență în familie.

9. Sprijinirea proiectului de lege aflat în dezbaterea Parlamentului privind statutul grefierilor.

10. Inițierea (alături de MAI și Ministerul Educației a unei campanii de comunicare publică pentru conștientizarea pericolului consumului de droguri și stoparea acestuia în școli.

***

II Ordine publică și siguranța cetățeanului

Creșterea încrederii populației în instituțiile din domeniul ordine publică și siguranța cetățeanului impune continuarea unor măsuri de eficientizare și modernizare a Ministerului Afacerilor Interne. În acest context sunt necesare măsuri de reformă privind organizarea și funcționarea Jandarmeriei Române, ținând cont de viziunea liberală care garantează drepturile cetățeanului. În același timp, trebuie adoptate soluții de reorganizare a Poliției Române pentru a consolida structurile operative implicate în lupta împotriva infracționalității, a rețelelor de trafic de persoane și droguri, contrabandă și criminalitate organizată.

Măsuri care pot fi operaționalizate pe termen scurt:

1. Eficientizarea activității MAI și a structurilor din subordine în raport cu rezultatele evaluării și auditului privind activitatea din ultimii ani;

2. Îmbunătățirea activităților Jandarmeriei Române și ale Poliției Române astfel încât acestea să fie construite pe criterii de competență și apreciate ca instituții aflate în mod real în slujba cetățeanului;

3. Elaborarea proiectului de revizuire a reglementărilor din statutul polițistului, în special cu privire la ghidul carierei și regimul disciplinar, urmărindu-se printre altele:
- introducerea unei limite a mandatelor în funcții de conducere pentru șefii de inspectorate județene, poliție municipală, orășenească, pentru directorii de direcții;
- aplicarea principiului mobilității pentru personalul cu funcții de conducere și execuție în raport de situația operativă;
- compatibilizarea reglementărilor privind regimul disciplinar al polițiștilor cu cel al militarilor.

4. Adoptarea unei noi viziuni în materia resurselor umane la nivelul MAI, care să vizeze:

- demararea organizării concursurilor/examenelor pentru ocuparea funcțiilor de conducere la toate nivelurile și în toate structurile MAI în vederea asigurării stabilității managementului acestora;
- inițierea unor măsuri pentru diminuarea deficitului de personal la nivelul MAI, prin metode precum:
- organizarea examenelor/concursurilor de trecere a agenților de poliție în corpul ofițerilor;
- reîncadrarea personalului pensionat care dorește să revină în sistem;
- asigurarea în permanență a echilibrului de resursă umană între personalul care iese și cel care intră în sistem;
- încadrarea unor funcții de specialiști cu personal din sursa externă;
- regândirea programelor de pregătire la nivelul școlilor de subofițeri/agenți de poliție, respectiv a Academiei de Poliție, astfel încât viitorii angajați ai MAI să facă față noilor realități din societatea românească, mai ales în ceea ce privește prevenirea și combaterea criminalității;
- dezvoltarea programelor și perfecționarea metodelor de pregătire teoretică și practică a angajaților MAI;
- diversificarea problematicii de pregătire, în cadrul cursurilor dedicate domeniului „Comunicare publică", pentru o mai bună gestionare a situațiilor de criză.

5. Corelarea numărului personalului angajat cu necesitățile operative din cadrul Jandarmeriei Române și al Poliției Române; creșterea numărului de polițiști prezenți în stradă și redefinirea atribuțiilor polițistului de proximitate, astfel încât să revină la rolul inițial, acela de cunoaștere în detaliu a zonei arondate;

6. Întărirea capacității operaționale a structurilor cu atribuții în domeniul combaterii criminalității organizate, traficului de persoane, traficului de droguri, precum și a infracțiunilor comise cu violență;

7. Susținerea procesului de consolidare a autorității polițistului aflat în misiune în vederea limitării cazurilor de ultraj sau de polițiști uciși la datorie; creșterea gradului de dotare și echipare a polițiștilor, în special a celor care asigură intervenția pentru protejarea cetățeanului și a patrimoniului;

8. Facilitarea intervențiilor pentru protejarea vieții și a integrității fizice a cetățeanului prin eliminarea barierelor birocratice inutile din managementul operativ.

9. Eliminarea suprapunerilor de competențe între instituțiile și structurile din subordinea ministerului;

10. Întărirea colaborării cu structurile europene în materia controlului și diminuării fenomenului infracțional, al menținerii și restabilirii ordinii publice;

11. Aplicarea unor programe de colaborare cu MEC și MLPDA, în vederea creșterii siguranței în spațiile școlare sau adiacente acestora; sporirea activităților care au ca public țintă copiii, tinerii sau alte categorii vulnerabile pentru reducerea riscului ca acestea să devină victime, sau implicării în activități ilicite ori care pot avea un impact negativ asupra sănătății sau integrității lor;

12. Pregătirea inițiativelor legislative privind îmbunătățirea reglementărilor și a colaborării structurilor MAI cu Garda Forestieră în vederea stopării infracțiunilor silvice;

13. Adoptarea de măsuri pentru modernizarea punctelor de control a trecerii frontierei în zonele cu trafic ridicat terestru și aerian, precum și creșterea capacității Poliției de Frontieră de a reacționa la fluxul de migrație;

14. Îmbunătățirea serviciilor oferite către cetățeni de structurile MAI în domeniile documentelor de identitate, de călătorie sau în ceea ce privește atribuțiile Direcției Regim Permise de Conducere și Înmatricularea Vehiculelor;

15. Elaborarea unui studiu comparativ în vederea armonizării cadrului legislativ cu incidență în situațiile de urgență în acord cu cerințele europene și nevoile crescânde ale societății;

16. Continuarea și îmbunătățirea dotărilor la nivelul structurilor cu atribuții în situații de urgență prin eficienta utilizare a fondurilor europene;

17. Îmbunătățirea sistemului de monitorizare a situațiilor de urgență și de coordonare/ conducere a intervenției și inițierea demersurilor pentru îmbunătățirea cadrului legislativ cu incidență în situațiile de urgență în acord cu cerințele europene și nevoile crescânde ale societății;

18. Dezvoltarea componentei aeriene pentru intervenția în situații de urgență:

- operaționalizarea de noi Puncte de Operare Aeriană în zonele montane neacoperite la nivel național în raport cu autonomia aparatelor de zbor (Nord-Vest, Nord - Est, Sud - Vest) și mărirea flotei de elicoptere prin implementarea programelor cu finanțare europeană;
- demararea unui program de finanțare guvernamentală prin autoritățile locale pentru înființarea de heliporturi în parteneriat MLPDA cu IGAV (Inspectoratul General de Aviație din cadrul MAI) asigurându-se intervențiile pe timp de noapte în cât mai multe locații.

19. Extinderea sistemelor alternative de alarmare, înștiințare, avertizare a populației și de informare sistemică transparentă a deciziilor eficiente și sigure, dezvoltarea instrumentelor care asigură găsirea și salvarea persoanelor aflate în stare de dificultate sau pericol (precum persoanele dispărute);
- susținerea demersurilor legislative de eficientizare a sistemului "Alertă dispariție/răpire copil";

- Inițierea procesului de modernizare a sistemului de păstrare și protecție a arhivelor create în administrația publică prin pilotarea și extinderea unor depozite centrale/teritoriale de arhivă în scopul degrevării instituțiilor publice de a stoca documente ce nu mai servesc activităților curente; întărirea rolului statului în acest domeniu prin intermediul instituției sale specializate concomitent cu încurajarea eforturilor pentru realizarea arhivelor electronice;

20. Implicarea activă în realizarea deziderateloe UE și NATO privind acordarea de asistență tehnică statelor aflate în dificultate și participarea în structurile de urgență euroatlantice.

***

III. Administrația publică

Obiectivele principale ale Ministerului Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației vizează sprijinirea dezvoltării comunităților locale prin programe finanțate din bugetul național și din fonduri europene, întărirea capacității administrative a autorităților locale și profesionalizarea funcției publice la nivel central și local.

Măsuri pentru creșterea eficienței instituționale la nivel central:

1. Continuarea procesului de transparentizare și digitalizare la nivelul tuturor instituțiilor subordonate sau în coordonarea MLPDA – ANL, ISC, ANRSC, ANFP.
2. Finalizarea procesului de reorganizare a MLPDA prin reducerea cu 30% a funcțiilor politice, cu 30% a funcțiilor de conducere și cu 25% a personalului de execuție.
3. Demararea reformei managementului resurselor umane din administrația publică prin:
   - clarificarea și consolidarea rolului și mandatului ANFP, precum și a capacității sale tehnice;
   - stabilirea unui sistem radical îmbunătățit de recrutare, evaluare, promovare și salarizare bazat exclusiv pe merit și care să elimine arbitrariul politic în numirile în funcții publice;
   - clarificarea parcursului de carieră a funcționarilor publici din punctul de vedere al instruirii și perfecționării, adaptat cerințelor actuale ale administrației publice.
4. Inițierea dezbaterii asupra reformei structurii, funcțiilor și a managementului la nivelul administrației publice centrale și îmbunătățirea radicală a modului de legiferare prin:
   - clarificarea și stabilitatea mandatelor și a funcțiilor, îmbunătățirea sistemului de planificare strategică și de bugetare multianuală pe bază de performanță;
   - creșterea capacității administrației publice centrale de a îmbunătăți continuu procesele și standardele de calitate, pentru a înlesni furnizarea de servicii publice de calitate, accesibile, conform nevoilor cetățenilor;
   - îmbunătățirea sistemului de fundamentare, adoptare și implementare a politicilor publice;

Măsuri la nivelul administrației publice locale:

1. Continuarea PNDL prin armonizarea cu alte programe de investiții, oprirea risipei banului public și finanțarea, în mod transparent, doar a investițiilor executate corect, conform contractelor;
2. Deblocarea procesului de înregistrare a proprietăților imobiliare în sistemul de cadastru și carte funciară, prin proiectul „Creșterea gradului de acoperire și incluziune a sistemului de înregistrare a proprietăților în zonele rurale din România", finanțat prin Axa 11 din POR 2014-2020 , cu un buget de 312,9 mil. de euro, care va asigura înregistrarea gratuită pentru cetățeni a proprietăților în 660 de comune;
3. Pregătirea procesului de transfer al activelor abandonate ale ministerelor, regiilor autonome, companiilor de stat și societăților cu capital integral de stat în domeniul public al unităților administrativ-teritoriale sau județene;
4. Reducerea birocrației, reducerea costurilor de funcționare a sistemului administrației publice și extinderea accesului cetățenilor la informațiile publice de interes național și local și servicii electronice prin implementarea sistemelor de guvernare electronică (informatizarea administrației publice centrale și locale);
5. Definitivarea cadrului legal pentru funcționarea Comisiei pentru Acord Unic la nivelul primăriilor reședință de județ și a consiliilor județene.
6. Operaționalizarea Comitetului consultativ pentru finanțe publice locale.

Obiective de investiții prioritare în 2020:

Infrastructura de sănătate

18 obiective contractate, printre care:

- Construire Secția de Psihiatrie a Spitalului Județean de Urgență Alba, jud. Alba;
- Extindere spații spitalizare – Spitalul Municipal de Urgență Moinești, județul Bacău;
- Spitalul Județean de Urgență Brașov Pavilion Central, Corp B și accese aripa B, jud. Brasov;
- Consolidare, Reabilitare și Dotare Secția de Recuperare Medicală, Neuromotorie, Reumatologică și Posttraumatică a Spitalului Orășenesc Urlați, jud. Prahova;
- Reabilitare, modernizare si dotare pavilion secție boli infecțioase la Spitalul județean de urgență Zalău, jud. Sălaj;
- Construire clădire nouă pentru Ambulatoriu integrat la Spitalul Județean de Urgență Vaslui, jud. Vaslui;
- Reparații capitale clădiri, reconfigurare a funcțiunilor, extindere și dotări cu echipamente în cadrul secției de recuperare din cadrul Sanatoriului Techirghiol, jud. Constanta;
- Consolidare, reabilitare, modernizare, extindere și dotare Spital Orășenesc Segarcea, județul Dolj;

2 obiective care urmează a fi contractate în perioada următoare:

- Construirea unui Corp nou în incinta Spitalului Județean de Urgență Dr. Pompei Samarian, Călărași;
- Reabilitarea și consolidarea pavilionului de oncologie a Spitalului Județean de Urgență din Piatra Neamț, jud. Neamț;

2 obiective în curs de promovare în perioada imediat următoare:

- Reabilitare Spital Municipal Mangalia;
- Consolidare, extindere, recompartimentare și modernizare Pavilioanele 1-6 Spitalul de Psihiatrie Voila, Câmpina, jud. Prahova.

Infrastructura de transport

Pregătirea lucrărilor de modernizare a DJ 102 I, Câmpina – Valea Doftanei – Săcele, prin preluarea la CNI.

Infrastructura universitară

Continuarea lucrărilor la aproximativ 6 obiective contractate, precum:
- Cămine studențești la Alba Iulia, Arad și Ploiești;
- Reabilitare corp A, Complex Panduri, Universitatea București;
- Consolidare și extindere corp clădire antropologie la Facultatea de Medicină Generală, București;

Contractarea în perioada următoare a lucrărilor pentru 10 obiective, precum:
- Construirea de cămine studențești la Bacău, Târgu Mureș, Pitești, Constanța, Galați și Timișoara;
- Consolidarea, reabilitarea și modernizarea clădirii Mihai Eminescu din cadrul Academiei de Studii Economice București;
- Reabilitare și consolidare corp central Universitatea București.

Infrastructura educațională și sportivă

Finanțăm investiții la peste 250 de săli de sport, bazine de înot și complexuri sportive, în toată țara. Continuăm programul asumat de Federația Română de Fotbal, prin dosarul de candidatură la Euro 2020, prin înființarea a 400 de baze sportive.

Finalizăm lucrările la stadioanele bucureștene implicate în Turneul final al Campionatul European de fotbal 2020.

Cultură și culte

Reabilităm și consolidăm peste 200 de obiective culturale, printre care Academia de Muzică din Cluj-Napoca și Opera Română și Colegiul Carol I Craiova. Consolidarea , reabilitarea , modernizarea și dotarea obiectivului de investitii " Casa marelui compozitor Sergiu Celibidache " Roman, județul Neamț.

26 de obiective de cult vor fi reabilitate și consolidate, printre care Ansamblul Facultății de Teologie Ortodoxa Iași, fostul Palat Mihail Sturdza.

Finalizăm proiectarea și demarăm lucrarile pentru restaurarea Cazinoului din Constanța.

Risc seismic

Finalizarea strategiei naționale de renovare pe termen lung pentru sprijinirea renovării parcului național de clădiri rezidențiale și nerezidențiale, publice și private.

Modificarea programului privind proiectarea și execuția lucrărilor de consolidare a clădirilor cu risc seismic și fundamentarea finanțării reabilitării clădirilor publice aflate în risc seismic.

Locuințe ANL

Finanțarea lucrărilor pentru finalizarea a 500 unități locative prin Programul de Locuințe pentru tineri și prin Programul de Locuințe de serviciu în următoarele locații: Mangalia, Beclean – Bistrița-Năsăud, Slobozia și Călărași - locuințe de serviciu pentru medici, și Toplița, Lugoj, Jimbolia, Oltenița, Tg. Jiu, Satu Mare, Sighetul Marmației – locuințe pentru tineri.

Demararea lucrărilor la un ansamblu de locuințe - Mediaș

Fonduri europene:

Simplificăm procedurile de evaluare și contractare pentru semnarea celor 4.600 de contracte aflate în lista de rezervă a POR, pentru axele prioritare 3.1.c, 4, 10, 13 și pentru toate axele ITI Delta Dunării, dar și pentru relansarea apelurilor de proiecte pentru axa prioritară 2.2 cu finanțare disponibilă, pentru IMM-uri.

Pregătim semnarea contractelor de finanțare, cu fonduri europene, pentru Spitalele Regionale Craiova și Cluj-Napoca.

Asigurăm implementarea măsurilor necesare, împreună cu MFE și MFP, pentru descentralizarea la nivel regional a implementării fondurilor europene structurale și de investiții gestionate prin POR.

Implementarea POR, pentru perioada de programare 2021-2027, se va face descentralizat, prin 8 programe operaționale, la nivelul Agențiilor de Dezvoltare Regională, asigurând premisele aducerii deciziei cât mai

aproape de cetățean, de autoritatea locală, astfel încât proiectele cu finanțare europeană să fie aprobate și implementate cât mai rapid și mai eficient.

Definitivăm negocierile cu Comisia Europeană pentru structurile instituționale de gestionare a Programelor de Cooperare Teritorială Europeană pentru perioada de programare 2021-2027.

Alte obiective în pregătire:

Sprijinim inovația și cercetarea prin dezvoltarea infrastructurii necesare valorificării, în domeniul medicinei și cercetării, a rezultatelor experimentelor științifice din cadrul proiectului de la Măgurele.

Pregătim lansarea unui nou program de investiții, cu obiectiv creșterea calității vieții și crearea de locuri de muncă, prin dezvoltarea infrastructurii, corelată cu atractivitatea investițiilor private.

Reducem timpul de intervenție la urgențe medicale, printr-un program de construire de heliporturi, în zone urbane, în colaborare cu MAI, pentru intervenții de salvare și urgență, inclusiv pe timp de noapte.

***

IV Bugetul și fiscalitatea

Politicile fiscale și bugetare trebuie să asigure îndeplinirea a trei obiective majore: să mobilizeze, prin impozite, taxe și alte venituri, resursele financiare de care statul are nevoie pentru finanțarea exercitării funcțiilor sale prevăzute prin Constituția României și legile în vigoare; să susțină un mediu de afaceri favorabil și predictibil, precum și unele procese pozitive pentru o creștere economică sustenabilă; să contribuie la realizarea stabilității economiei românești, prin atenuarea impactului nefavorabil care poate apărea în evoluția ciclurilor economice.

În viziunea PNL, politicile fiscale și bugetare trebuie reformate astfel încât acestea să asigure îndeplinirea celor trei obiective majore anunțate, plecând de la un sistem fiscal care se bazează pe MENȚINEREA COTEI UNICE de impozitare.

Din noiembrie 2019 politica fiscală a României a început tranziția de la o politică fiscală pro-ciclică, destabilizatoare, folosită în ultimii ani, la o politică fiscală neutră sau chiar anti-ciclică. Această perioadă de tranziție continuă în 2020.

Obiective pentru anul 2020:

1. Încheierea exercițiului bugetar pe anul 2020 fără depășirea țintei de deficit de 3.6% din PIB. Menținerea obiectivului de a reduce deficitul bugetar sub pragul de 3% din PIB în doi ani de zile așa cum este stipulat în Strategia Fiscal Bugetară 2020-2022. Pregătirea rectificării bugetare în funcție de execuția pe primele șase luni ale anului 2020.

2. Respectarea predictibilității și transparenței politicii fiscale și bugetare. Măsurile de politică fiscală și bugetară vor fi puse în dezbatere publică, cu consultarea agenților economici și a reprezentanților societății civile; măsurile de politică fiscală și bugetară vor fi însoțite de studii de impact;

3. Reorganizarea și eficientizarea Ministerului de Finanțe în prima jumătate a anului 2020.

4. Definitivarea reorganizării ANAF în primul trimestru din 2020. Această reorganizare va duce până la finalul lui 2020 la profesionalizarea ANAF și mai ales la decuplarea de politic a acestei instituții.

5. Finalizarea, în prima jumătate a anului 2020, a conectării caselor de marcat la sistemul informatic al ANAF și până la finalul anului a sistemului de transfer electronic de informații între persoane juridice și ANAF – SAF-T . Impact pozitiv pentru buget începând cu trimestrul IV 2020.

6. Modificarea statutului CEC și EXIM Bank pentru a trece de la o conducere unitară la una dualistă.

7. Finalizarea strategiei pe termen mediu și lung pentru sistemul financiar bancar unde statul român este acționar unic sau majoritar.

8. Întărirea cooperării cu autoritățile fiscale din celelalte state membre ale UE, cu Comisia Europeană și cu alte instituții internaționale implicate în prevenirea și reducerea evaziunii fiscale, prin consolidarea bazei de venituri și eliminarea transferului de profituri în jurisdicțiile fiscale care încurajează astfel de practici;

9. Instituirea fermă a bugetului multianual ca instrument de dimensionare și calibrare a opțiunilor de politici fiscale și bugetare, în corelare cu cadrul de programare financiară la nivelul UE. Treptat, se va asigura încadrarea deficitelor structurale în obiectivele pe termen mediu, convenite cu Comisia Europeană;

10. Programarea multianuală a investirilor publice, indiferent de sursa de finanțare (bugetele publice, fonduri europene, împrumuturi, participații public-private) pe baza unor criterii de prioritizare a proiectelor în funcție de relevanță (compatibilitate cu strategiile sectoriale), rezultate așteptate (impact), capacitate de realizare a proiectului în termenul prevăzut, și sustenabilitatea financiară.

11. Continuarea controalelor și evaluărilor în instituțiile statului și a programelor finanțate cu bani de la buget, astfel încât fiecare leu cheltuit din fondurile publice să fie în concordanță cu prevederile legii și să aducă plusvaloare în economie.

***

V. Economia

Creșterea economică din ultimii ani s-a bazat pe creșterea consumului, în timp ce contribuția investițiilor a fost aproape inexistentă. Trebuie stimulată competitivitatea în economia românească prin încurajarea investițiilor private, interconectarea învățământului, a cercetării-dezvoltării cu sectorul industrial și IT&C.

Măsuri prioritare pe termen scurt

Industrii:

- Implementarea prevederilor legislației privind guvernanța corporativă la toate societățile din portofoliul Ministerului Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri.
- Promovarea proiectului de realizare a ciclului integrat de producție (minereu de cupru-produs finit) în Romania în industria cuprului prin identificarea unui investitor strategic pentru producerea în țară a produselor finite din cupru cu valoare adăugată mare. Acest lucru ar trebui făcut în concordanță cu dezvoltarea industriei auto pentru a micșora importurile de produse similare din alte țări.
- Realizarea de parteneriate cu companii din țările NATO pentru integrarea și producția în fabricile industriei de apărare din România a diverselor tipuri de mașini de luptă, echipamente și subansamble atât pentru armata română, cât și pentru export în așa fel încât să se întoarcă o parte din procentul de 2% din PIB alocat apărării și în industria națională.
- Reorganizarea Companiei Naționale ROMARM.

Energie

Obiective principale

1. Securitatea energetica

În privința securității aprovizionării cu resurse energetice, Ministerul Economiei va susține dezvoltarea producției de energie cu emisii reduse de gaze ce produc efect de seră. De asemenea, va promova valorificarea potențialului de hidrocarburi, prin folosirea acestui potențial oferit în special de proiectele din Marea Neagră. România poate deveni un furnizor regional de securitate energetică pentru Republica Moldova și alte țări din regiunea noastră. În același timp, diversificarea surselor și a rutelor de aprovizionare cu resurse energetice, dar și creșterea și modernizarea capacităților de stocare sunt componente importante pentru securitatea energetică a țării. Creșterea capacităților de interconectare cu statele vecine este, de asemenea, o componentă importantă a securității energetice.

În ceea ce privește protecția infrastructurii critice din sectorul energetic, Ministerul Economiei va continua să susțină activ parteneriatul strategic pe care România îl are cu SUA, și să promoveze nevoia implicării NATO și UE în gestionarea acestor obiective, inclusiv cele legate de securitatea cibernetică.

2. O guvernanță în energie bazată pe competență și integritate

Ministerul Economiei va promova necesitatea restaurării competenței, eficienței și integrității în guvernanța sectorului energetic românesc. În ultimii ani, instituțiile și companiile de stat au fost profund politizate și deprofesionalizate, acest lucru ducând la o lipsă de eficiență în definirea viitorului sectorului energetic, care încă nu are o strategie națională elaborată și adoptată, deși revizuirea acesteia a început încă din anul 2014.

3. O politică energetică orientată către eficiență energetică și protecția consumatorilor vulnerabili

Ministerul Economiei va promova necesitatea îmbunătățirii politicilor publice în domeniul eficienței energetice și a protecției consumatorilor vulnerabili de energie. În prezent, România risipește foarte multă resursă energetică, iar protecția socială a consumatorilor vulnerabili nu este nici eficientă, nici suficientă. Este nevoie ca aceia care nu își pot plăti facturile la energie să fie identificați și ajutați mai mult decât în prezent.

Modul de lucru de până acum, prin care toată populația României primește indirect subvenție, trebuie să înceteze. România trebuie să încerce să aducă în dezbatere la nivel UE problematica socială a sectorului energetic, inclusiv nevoia definirii unui concept European în privința sărăciei energetice și, eventual, definirea consumatorului vulnerabil la nivel european. Adoptarea OUG 1/2020 și, odată cu aceasta, a măsurii de a transfera Departamentul de Eficiență Energetică de la ANRE la Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri, împreună cu sumele încasate în cursul anului 2019 din taxa de 2% pe cifra de afaceri a companiilor din energie va permite dinamizarea acestui departament și realizarea de programe de eficiență energetică.

4. **Redobândirea încrederii investitorilor**

România are nevoie de recâștigarea încrederii investitorilor, având în vedere că tranziția energetică presupune investiții de zeci de miliarde de euro în modernizarea sectorului. Aceste investiții pot veni din utilizarea fondurilor structurale neutilizate în prezent, de la companiile de stat, de la capitalul privat românesc și din atragerea de capital străin. În ultimii ani, încrederea investitorilor a fost grav afectată de politicile publice dezastruoase promovate de Guvern și chiar, uneori, de majoritatea parlamentară. Stabilitatea și predictibilitatea cadrului legislativ este esențială.

5. **Politica energetică europeană comună**

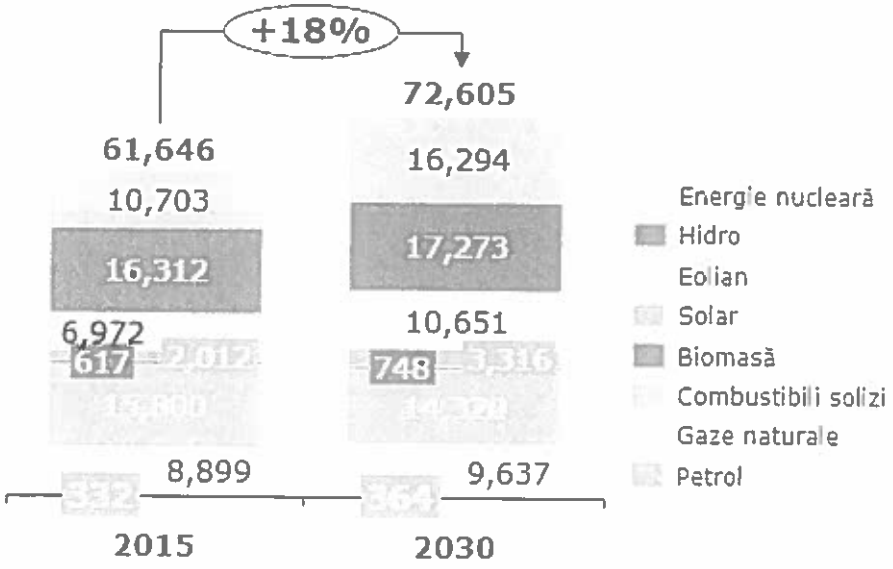
România va continua să susțină activ definirea unei politici europene comune în domeniul energetic. În acest sens, este nevoie ca numărul cazurilor de încălcare a legislației comunitare de către țara noastră să se reducă, deoarece a crescut mult, în ultima perioadă de timp, din cauza unor decizii antieuropene luate de guvernele PSD și de majoritatea parlamentară. Programul Național Integrat de Energie și Schimbări Climatice va fi corelat cu Strategia Energetică și vor fi finalizate în această perioadă.

Obiective pe termen scurt:

Pentru realizarea obiectivelor României de asigurare a securității energetice, decarbonare a sectorului și de menținere a competitivității prețurilor la energie, vom adopta măsuri și direcții de politică energetică ce vor crea premisele ca România să rămână un furnizor de energie electrică în regiune.

Ținând cont de dezvoltarea rezervelor offshore și onshore de gaze naturale, de continuarea programului nuclear și de potențialul țării în domeniul surselor regenerabile de energie, credem că producția de energie electrică va avea următoarea evoluție în anii care urmează.

Evoluție producție netă de producție de energie electrică (TWh)

*La realizarea modelării a fost folosit modelul de calcul al Uniunii Europene (Primes)

Măsuri propuse

- Adoptarea Strategiei Energetice și a Planului Național Integrat de Energie și Schimbări Climatice;
- Deblocarea investițiilor offshore de gaze naturale din Marea Neagră;
- Încurajarea utilizării gazului natural produs în România la producția de energie electrică și la crearea de produse petrochimice și chimice cu valoare adăugată mare;
- O analiză aprofundată a performanței financiare și manageriale a companiilor de stat din domeniul energetic care să conducă la depolitizarea și reprofesionalizarea acestora;
- Listarea pe piața de capital a unui pachet de acțiuni al companiei Hidroelectrica deținut de stat în anul 2020, dar păstrarea controlului statului român în această companie;
- Definirea consumatorului vulnerabil de energie;
- Pregătirea modificărilor legislative necesare care să permită reluarea investițiilor în noi capacități de producție de energie electrică din surse cu emisii reduse de gaze ce produc efect de seră;
- Relansarea programului nuclear, cu o participare activă a companiilor locale dar și din țări partenere UE și NATO ale României;

- Încurajarea reluării producției de uraniu a României împreună cu modernizarea uzinei de la Feldioara și integrarea lor în SN Nuclearelectrica în așa fel încât să avem circuit integrat al producției de energie nucleară în România, precum și identificarea unor soluții pentru depozitarea intermediară și pe termen lung a deșeurilor radioactive;

- Încurajarea producției de energie electrică și termică din surse regenerabile de energie, mai ales în zonele în care nu există o congestie a operatorului de transport;
- Implementarea ajutorului de salvare/restructurare al Complexului Energetic Oltenia, precum și implementarea OUG 60/2019 la Complexul Energetic Hunedoara;

- Inițierea unui program național de îmbunătățire a eficienței energetice în clădirile publice și în industrie, folosind o parte din fondurile structurale alocate României în viitorul exercițiu bugetar al Uniunii Europene;

- Revizuirea modului de organizare a rezervei strategice la carburanți dar și a obligațiilor de stocare la gaz natural;

- Creșterea performanței și a capacității de stocare pentru depozitele de gaze naturale.

Turism

Dezvoltarea destinațiilor turistice românești și aducerea lor la nivelul mediu din UE presupune un important efort de resurse umane, financiare și de timp. Fondurile europene reprezintă o contribuție importantă la rezolvarea componentei de finanțare, cu implicații pe orizontală la nivelul comunităților locale. Având în vedere particularitățile și riscurile de ordin politic și bugetar ale anului 2020, vom avea în vedere următoarele măsuri:

- Alocarea de fonduri europene din exercițiul 2021-2027 pentru **POS "Dezvoltarea și reabilitarea destinațiilor turistice românești".**
- **2020 – prima etapa în "Dezvoltarea și reabilitarea destinațiilor turistice românești"**

O destinație turistică nu poate fi competitivă în absența unei Organizații de Management a Destinației (OMD).

Vom susține modificarea Legii 275/2018, astfel încât procesul de înființare, funcționare și acreditare a OMD-urilor să fie în concordanță cu recomandările Organizației Mondiale a Turismului (UNWTO).

Simultan, pe parcursul anului 2020, vom prezenta, la nivel local, importanța și modul de funcționare a OMD-urilor. Un tool-kit cu documente de bază și asistență specializată vor ajuta autoritățile locale și partenerii acestora să facă primii pași pentru înființarea OMD.

- Introducerea **regulilor de marketing turistic** în execuția bugetului de **promovare turistică a României**.

Anul 2020 va aduce normalitatea în modul de promovare turistică a României. Bugetul de promovare turistică va fi alocat promovării externe (în cele 3 categorii de piețe potențiale) și promovării turismului domestic, până când OMD-urile vor prelua această componentă a marketingului turistic.

Ponderea din buget alocată celor 4 categorii se va stabili împreună cu reprezentanții mediului privat și va ține cont atât de dinamica turismului actual, cât și de interesele de promovare externă a imaginii României.

Politica PNL pentru Turism prevede ca **acțiuni suplimentare** pentru 2020:

- Introducerea în dezbatere publică a Legii Turismului, în conceptul propus de PNL;
- Digitalizarea procesului de acreditare a structurilor de primire turistică și de licentiere a agențiilor de turism;
- Sprijinirea rezolvării crizei forței de muncă din turism prin acțiuni, împreună cu mediul privat, de prezentare a ofertei de locuri de muncă în turism, în comunitățile de limbă română din jurul României și de susținere a extinderii învățământului dual;
- Realizarea documentației preliminare pentru regenerarea urbană a stațiunilor turistice de interes național aflate în proces avansat de degradare;

Mediul de afaceri, Comerț și IMM-uri

- Consultarea în permanență a Mediului de afaceri și, în special, înaintea adoptării de măsuri legislative prin realizarea de analize de impact în parteneriat public privat;
- Simplificarea procedurilor administrative (debirocratizare) și dezvoltarea serviciilor de guvernare electronică și consolidarea ghișeelor unice online, precum punctul unic de contact electronic, ghișeul virtual de plăți, ghișeul unic pentru IMM-uri;
- Evaluarea interoperabilității sistemului de comunicare a datelor între instituții și autorități publice în vederea realizării unui sistem în care beneficiarii serviciilor publice să poată opta pentru preluarea datelor și să nu mai fie necesară depunerea documentelor la fiecare instituție prin impunerea unor standarde comune de interoperabilitate;
- Pregătirea unor măsuri comune cu mediul de afaceri pentru repatrierea forței de muncă calificate;
- Stabilirea de obiective pentru atașații economici și profesionalizarea corpului atașaților economici și reorganizarea activității de promovare a comerțului exterior prin implicarea organizațiilor și asociațiilor de afaceri;
- Evaluarea programului de internaționalizare pentru IMM-uri în vederea eficientizării acestuia;
- Pregătirea programului Romania Tech Nation de sprijinire și impulsionare a digitalizării economiei românești;
- Eficientizarea programului StartUp Nation prin accent pe inovare, noi tehnologii și performanță antreprenorială.

***

VI. Transporturi, Infrastructură și Comunicații

TRANSPORTURI ȘI INFRASTRUCTURĂ

Strategia Programului de guvernare pentru domeniul "Transporturi și Infrastructură" vizează creșterea conectivității naționale între polii de creștere economică ai României și a conectivității trans-europene

pentru societate și mediul de afaceri, având ca obiectiv implementarea unui sistem de transport eficient economic, sustenabil, sigur, cu impact redus asupra mediului și care se referă la dezvoltarea infrastructurii de transport de-a lungul rețelei TEN-T, precum și modernizarea și mentenanța infrastructurii de transport existente.

I. Direcții de acțiune

I.1 Accelerarea implementării investițiilor în execuție.

I.2 Demararea de proiecte noi de investiții în infrastructura de transport prin promovarea unor documentații mature și bine fundamentate.

I.3 Accelerarea pregătirii portofoliului de proiecte ce urmează să fie incluse pe lista Programului Operațional pentru Transporturi (POT) în exercițiul bugetar al UE 2021-2027 în limitele prevăzute de lege, cu prioritate a proiectelor de infrastructură mare de transport de reabilitare a căii ferate și a proiectelor de autostrăzi și drumuri expres, eligibile pentru finanțare din fondurile europene, posibil și alte fonduri precum acela pentru mobilitate militară, până la limita valorii de 200% față de suma alocată (valoare suplimentară pentru semnare de contracte permisă de legislație). Maximizarea sumelor puse la dispoziția României prin Mecanismul pentru Interconectarea Europei (CEF), astfel încât proiecte importante de investiții din domeniul feroviar și naval să beneficieze de acest instrument de finanțare, în vederea atingerii obiectivelor de dezvoltare și interconectare a rețelelor de transport și finalizarea coridoarelor de transport europene.

I.4 Continuarea implementării unui program accelerat de redresare și de stopare a declinului companiilor de stat din domeniul transporturilor, inclusiv prin măsuri precum listarea pe bursă a unor pachete de acțiuni a acestor companii (realizarea de pași concreți pentru restructurarea CFR Marfă și TAROM ceea ce permite pe termen scurt continuarea activității, iar pe termen lung rentabilizarea celor două companii).

I.5 Identificarea celor mai bune soluții de finanțare a marilor proiecte de infrastructură care să asigure implementarea lor în mod sustenabil și eficient. Atragerea fondurilor europene puse la dispoziția țării noastre rămâne un obiectiv principal, urmând să fie identificate și alte surse de finanțare complementare, în urma dialogului cu instituții financiare internaționale, care să completeze sursele de finanțare existente pentru dezvoltarea infrastructurii de transport din România.

I.6 Prin modificarea legislației privind parteneriatul public-privat au fost deblocate proiecte majore de infrastructură. Astfel, Autostrada Ploiești-Brașov și Autostrada Târgu-Neamț-Iași-Ungheni vor fi implementate de către Ministerul Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor, procedurile urmând să se desfășoare în ritm accelerat, astfel încât perspectiva de finalizare a acestor proiecte să se încadreze într-un orizont mediu de timp.

Pentru întreg portofoliul de proiecte transferat de la Comisia Națională de Strategie și Prognoză către Ministerul Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor, în urma modifcării legislației privind parteneriatul-public-privat, se vor iniția demersurile pentru elaborarea documnetațiilor tehnico-

economice actualizate în vederea analizării viablității proiectelor și determinării valorilor estimate execuției proiectelor.

I.7 Inițierea dialogului cu reprezentanți ai mediului privat, precum și ai instituțiilor financiare internaționale în vederea deblocării unor proiecte strategice.

I.8 Definirea direcțiilor de acțiune în ceea ce privește finalizarea unor obiective de investiții cu termen scurt de finalizare (Magistrala de metrou M5 Eroilor-Drumul Taberei -iunie 2020).

II Transport rutier

II.1 Continuarea programului de întreținere curentă și periodică, precum și a programului de reparații pentru rețeaua rutieră națională, promovarea măsurilor pentru sporirea siguranței circulației și pentru eliminarea punctelor negre de pe rețeaua rutieră conform normativelor de întreținere.

II.2 Accelerarea implementării investițiilor în continuare în scopul dezvoltării și modernizării rețelei de transport, precum și creșterea gradului de absorbție a fondurilor europene nerambursabile pentru exercițiul financiar 2014-2020.

Proiecte în execuție:

Autostrada A3: Borș-Nădășelu- secțiunea Biharia – Borș, Câmpia Turzii-Târgu-Mureș – lot Iernut-Chețani și Lot Câmpia Turzii-Chețani, sector Râșnov-Cristian

A7 : Varianta Ocolitoare Bacău

A10: Sebeș-Turda – lotul 1 și lotul 2

Drum expres: Craiova – Pitești- tronson 2 – (inclusiv VO Balș și VO Slatina) pentru care au fost semnate ordinele de începere a lucrărilor la sfârșitul anului 2019

Pod suspendat peste Dunăre la Brăila

În cele trei luni de guvernare au fost deblocate și urgentate o serie de proiecte de investiții majore în infrastructura rutieră. Astfel, pe parcursul anului 2020 vor fi emise ordine de începere execuție/proiectare pentru Autostrada Sibiu-Pitești, Secțiunea 1, Sibiu –Boița -13,17 km –ordin execuție; Autostrada Sibiu-Pitești, Secțiunea 3 Cornetu-Tigveni 37,40 km – ordin proiectare, Secțiunea 4 Tigveni-Curtea de Argeș 9,86 km– ordin proiectare, Secțiunea 5 Curtea de Argeș- Pitești-30,35 km –ordin proiectare; Drum expres Pitești-Craiova, tronson 1 pentru 10 km din cei 17 km- ordin execuție; Drum expres Pitești-Craiova, tronson 3 -31,75 km - ordin proiectare; Drum expres Pitești-Craiova, tronson 4 -31,82 km - ordin proiectare; Autostrada de Centură București- Centura Sud -ordin execuție; Autostrada de Centură București- Centura Nord –ordin proiectare.

Pentru Regiunea Moldovei portofoliul de proiecte de investiții în infrastructura rutieră mare este unul consistent și vizează conectarea acestei regiuni cu vestul și cu sud-estul României, ceea ce va contribui la dezvoltarea regiunii și la creșterea atractivității sale din punct de vedere investițional.

- În ceea ce privește Autostrada Unirii -A8 Târgu –Mureș-Târgu Neamț-Iași-Ungheni în urma anulării procedurii prin PPP și preluaarii proiectului de către MTIC, pentru cea de-a 2 a secțiune - Târgu-Neamț-Iași, proiectul va căpăta coerență iar eforturile se vor concentra pentru accelerarea implementării proiectului. Obiectivul imediat îl reprezintă demararea revizuirii SF prin includerea lui la finanțare din fonduri europene nerambursabile.

- **Continuarea procedurilor și urgentarea implementării proiectelor de autostrăzi A7 Ploiești-Buzău-Focșani-Bacău-Pașcani-Suceava-Siret și A13 Brașov-Bacău, proiecte finanțate din fonduri europene, a căror realizare va asigura o mobilitate crescută în Regiunea Moldovei dar, mai ales, condițiile necesare relansării economice a zonei.**

- **Continuarea procedurilor pentru implementarea proiectului Autostrăzii Nordului care va lega Regiunea Moldovei de granița de nord vest a țării.**

În urma deblocării proiectului Autostrăzii Comarnic Brașov prin anularea implementării prin PPP și preluarii de către MTIC, vor fi identificate cele mai bune soluții pentru construcția acestui obiectiv de investiții. Următoarea etapă va viza asumarea unei decizii privind evoluția proiectului în urma consultărilor, deja inițiate, între autoritățile locale de pe traseul autostrăzii constituite într-o Asociație de Dezvoltare Intercomunitară (ADI) și MTIC (CNAIR și Organismul Intermediar Transport). Totodată, până la finalizarea acestui obiectiv de infrastructură, se va implementa un set de măsuri pentru fluidizarea traficului pe Valea Prahovei care poate fi realizat în cel mai scurt timp fără costuri investiționale importante (pasaje subterane sau supraterane, benzi suplimentare, bretele de acces).

Accelerarea implementării Autostrăzii Sibiu-Pitești pe toate cele 6 secțiuni ale proiectului și finalizarea demersurilor pentru securizarea finanțării europene prin transmiterea către Comisia Europeana a clarificărilor solicitate pe componenta de mediu. Pregătirea proiectului- legătură DN7C Curtea de Argeș – A1 (Secțiunea 5 Sibiu -Pitești) – Râmnicu Vâlcea.

Inel București (A0)-Finalizarea etapei de proiectare pentru inel Sud București și emiterea autorizațiilor de construire pe toate cele 3 loturi .

Continuarea proiectelor de construcție variante ocolitoare (VO; Centuri ocolitoare)**:** DNCB (Drumul Național Centura Municipiului București); VO Vaslui; VO Giurgiu; VO Sf. Gheorghe; VO Bârlad; VO Timișoara; VO Zalău; VO Mangalia; VO Slobozia; VO Sighișoara; VO Bistrița; VO Vatra Dornei; VO Rm. Vâlcea; VO Miercurea Ciuc; VO Câmpulung Moldovenesc, VO Galați.

Continuarea demersurilor procedurale pentru implementarea proiectelor de investiții în rețeaua de drumuri-expres: Drum expres Lugoj – Craiova, Drum expres Constanța - Tulcea – Brăila, Drum Expres-Craiova -Pitești (tronsoanele 3 si 4),conexiunea Aeroportului H. Coandă -Autostrada A3.

III. Transport feroviar

Strategia în domeniul feroviar se axează pe implementarea unui set de măsuri care să conducă la eficientizarea acestui tip de transport în acord cu viziunea și obiectivele UE.

- **Finalizarea tronsoanelor feroviare care asigură conectivitatea cu piețele internaționale (finalizarea secțiunilor aferente coridorului Rin-Dunăre);**

- **Imbunătățirea condițiilor de management și control al traficului feroviar prin continuarea implementării ERTMS;**

- **Implementarea unor măsuri de reformă și optimizare a serviciilor;**

- **Modernizarea transportului feroviar prin electrificări și achiziționarea de material rulant pentru transportul de călători.**

- **Program de modernizare a trecerilor la nivel cu calea ferata și a stațiilor de cale ferată;**
- **Lucrări de reabilitare pentru poduri, podețe si tuneluri, în mod etapizat;**

Proiectul prioritar pentru România rămâne închiderea Coridorului IV feroviar:

- **Modernizare CF Coridorul IV feroviar Rin-Dunăre. Accelerarea lucrărilor pentru tronsonul Simeria-Gurasada- km 614 și adoptarea unor măsuri de evitare a blocajelor în implementare; tronsonul Simeria – Sighișoara** (testarea sistemului ERTMS 2 și urgentarea recepției).
- **Recepția lucrărilor de modernizare cale ferată a unor loturi din Sighișoara – Coșlariu – Vințu de Jos – Simeria**
- **Semnarea contractului de execuție lucrări pentru modernizarea celor 3 sectoare de cale ferată dintre Brașov și Sighișoara**, cu fonduri asigurate din CEF și eliminarea riscului de pierdere a finanțării.
- **Finalizarea procedurilor pentru atribuirea proiectului de revizuire SF pentru modernizarea sectorului de cale ferată dintre Predeal și Brașov (26 km) – sectorul cel mai dificil de pe întreg coridorul feroviar.**

Proiecte cu un caracter urgent:

- Finalizarea lucrărilor la linia de cale ferată București Nord – Aeroport Internațional Henri Coandă București, Faza I: Racord c.f. la Terminalul T1, Aeroport Internațional Henri Coandă București, .
- Finalizarea procedurilor de achiziție rame electrice de scurt parcurs.
- Deblocarea procedurilor de achiziție rame electrice de lung parcurs.
- Demararea procedurilor de achiziție rame diesel de scurt și mediu parcurs.
- Reabilitare linie CF București Nord- Jilava - Giurgiu Nord - Giurgiu Nord Frontieră, inclusiv construcția unui pod nou de cale ferată la Grădiștea, pentru redeschiderea circulației.
- Modernizarea complexului feroviar din Portul Constanța.
- Finalizarea documentațiilor tehnico-economice pentru modernizarea următoarelor sectoare de cale ferată: Arad-Caransebes, Caransebeș – Craiova, Craiova – Calafat, Cluj Napoca – Episcopia Bihor.
- Achiziția și implementarea unui sistem național unic de ticketing electronic pentru transportul feroviar de călători care să asigure monitorizarea transparentă a călătoriilor la toți operatorii feroviari de călători, interoperabilitatea între titlurile de călătorie ale tuturor operatorilor feroviari și interoperabilitatea cu titlurile de călătorie ale operatorilor de transport public local.
- Pregătirea strategiei de dezvoltare a infrastructurii feroviare aferente următorului exercițiu financiar (POT 2021-2027), prin demararea realizării documentației pentru următoarele proiecte: • Ploiești – Buzău – Bacău – Pașcani – Iași (404 km), • Coșlariu – Cluj Napoca (106 km), • Cluj Napoca – Dej – Beclean – Vatra Dornei – Suceava – Pașcani (371 km), • Timișoara – Stamora Moravița (56 km), • Videle – Giurgiu (66 km).

Proiecte pe termen mediu

- Stabilirea unei strategii pentru implementarea și dezvoltarea conceptului de *tren metropolitan* pentru principalii poli de creștere economică din România.

- Reintroducerea trenurilor de tip Intercity pe coridoarele feroviare modernizate.

IV. Transport naval

Pentru o eficiență mai mare în asigurarea condițiilor de navigație sunt necesare lucrări hidrotehnice complexe, precum și promovarea unei viziuni strategice care să cuprindă prioritizarea proiectelor și a resurselor financiare în funcție de eficiența economică a proiectelor și de impactul lor social:

-Îmbunătățirea condițiilor de navigație pe sectorul comun româno-bulgar al Dunării (km. 845,5-km. 375);
-Realizarea lucrărilor specifice de apărări de maluri pe Canalul Sulina;
-Reabilitarea sistemului de colectare ape, protecții și consolidări maluri înalte pe Canalul Dunăre-Marea Neagră;
-Reabilitare sistem de colectare ape, protecții și consolidări maluri înalte pe Canalul Dunăre Poarta Albă-Midia Năvodari.

Viziunea strategică pentru porturile din România este legată de rețeaua de bază de porturi care trebuie să deservească transportul naval cu infrastructura sigură, echipamente și practici logistice moderne și eficiente pentru a furniza acces permanent pentru toți utilizatorii căilor navigabile.

Listă proiecte:

- intervenții de îmbunătățire și modernizare a porturilor propusă de MPGT: Constanța, Galați, Brăila;
- întărirea rolului de port regional pentru Portul Constanța și transformarea lui într-un important centru de tranzit, oferind cea mai scurtă alternativă de transport către Centrul Europei;
- dezvoltarea Portului Constanța, efectuarea lucrărilor de dragaj necesare și modernizarea infrastructurii portuare prin creșterea adâncimii în bazinele portuare pentru a permite accesul în port a navelor de mare capacitate și, totodată, pentru a crește siguranța navigației în Portul Constanța;
- accelerarea implementării proiectelor deja finanțate prin fonduri europene și obținerea finanțării pentru MOL III din fonduri europene, în scopul transformării Portului Constanța într-un centru regional de distribuție- lider pentru zonă;
- îmbunătățirea siguranței traficului naval prin achiziționarea de nave tehnice multifuncționale și echipamente specifice.

V. Transport aerian

V.1 Programul de modernizare a CN Aeroporturi București:

Aeroportul Internațional Henri Coandă din București, potrivit clasificării aeroporturilor, parte a sistemului de aeroporturi administrat de CN Aeroporturi București, este singurul Aeroport Internațional Major din

România.

Programul strategic de dezvoltare al AIHCB este unul prioritar pentru dezvoltarea capacității aeroportului, un pas important fiind realizat prin alocarea de la Bugetul de Stat pe anul 2020 a sumelor necesare pentru exproprieri.

Programul de modernizare cuprinde:

-realizarea unui terminal de pasageri cu o suprafață de min. 245.000 mp;

-reabilitarea și extinderea platformei de staționare cu min. 15.500 mp;

-modernizarea pistelor de decolare-aterizare la 4.000 m lungime, 60 m lățime și PCN 85;

-asigurarea compatibilității noilor investiții cu căile de rulare;

-asigurarea infrastructurii, echipamentelor și utilajelor de asistență a navigației, securitate, siguranță și a conectivității conform standardelor;

-asigurarea de facilități cargo.

Finalizarea proiectului de reabilitare și refuncționalizare Corp A, B și rotondă Aeroport Băneasa – Aurel Vlaicu (în luna ianuarie 2020 a fost emisă autorizația de construire), proiect asumat de către România în vederea bunei desfășurări a EURO 2020.

V.2 **Continuarea programelor de dezvoltare și modernizare a aeroporturilor internaționale Traian Vuia Timișoara și Mihail Kogălniceanu Constanța.**

- ***Au fost alocate fondurile bugetare pe anul 2020 pentru exproprierile necesare implementării proiectului Amenajare banda pistei și RESA -Aeroport Mihail Kogălniceanu Constanța*** și a fost emisă Hotărârea de Guvern privind declanșarea procedurilor de expropriere a imobilelor proprietate privată care constituie coridorul de expropriere pe amplasamentul lucrării de utilitate publică de interes național pentru acest obiectiv de investiție.

- ***Finalizarea Terminalului sosiri curse externe pasageri Aeroport Traian Vuia Timișoara și accelerarea implementării următoarelor proiecte: Terminal plecări curse externe, Achiziția a două autospeciale PSI și sistem integrat pentru controlul de Securitate, Sistem integrat echipamente de Securitate.***

V.3 Sprijin acordat pentru implementarea proiectului Aeroportul Internațional Brașov-Ghimbav.

V.3 Tarom

Tarom trebuie să redevină o companie cu adevărat orientată spre client, oferind cele mai bune, mai sigure și mai originale servicii la nivel regional/internațional, pentru satisfacția atât a clienților individuali, cât și a celor de tip corporate.

Având în vedere pierderile înregistrate de companie în ultimii ani și pentru implementarea direcțiilor de acțiune, este necesar un set de măsuri care să conducă la optimizarea costurilor, reducerea pierderilor și creșterea veniturilor.

Primul pas spre redresarea Companiei Tarom a fost făcut prin aprobarea cadrului legal pentru acordarea unui ajutor de stat individual pentru salvarea Companiei Naţionale de Transporturi Aeriene Române TAROM - S.A. După acordarea acestui împrumut, Compania este obligată să prezinte în termen de 6 luni un plan de restructurare care să fie notificat Comisiei Europene.

Strategia de redresare a companiei Tarom a intrat în linie dreaptă, în urma aprobării de către Comisia Europeană a ajutorului de salvare pentru companie, esenţial pentru eficientizarea activităţii. Acordarea acestui ajutor va fi urmată de realizarea planului de restructurare şi obţinerea unui ajutor de restructurare, astfel încât obiectivul final să fie rentabilizarea operatorului naţional de transport aerian.

VI. Transportul multimodal

Îndeplinirea recomandărilor europene privind mutarea traficului de mărfuri pe moduri sustenabile până în anul 2030 reprezintă un obiectiv asumat la nivel naţional, iar pentru aceasta **este nevoie de intervenţii pentru încurajarea transportului multimodal (intermodal);** în lipsa investiţiilor în calea ferată şi transportul maritim şi fluvial, transportul de mărfuri s-ar desfăşura cu sistemele de transport neprietenoase cu mediu şi s-ar putea, chiar, înregistra blocaje în dezvoltarea viitoare a sectorului logisticii.

O reţea naţională şi extinsă de terminale multimodale este esenţială pentru ca industria logistică şi transportul feroviar din România să se modernizeze şi să fie competitive.

Cel mai important criteriu pentru prioritizarea terminalelor multimodale este uşurinţa cu care locaţia unui terminal permite transferul între modul rutier şi feroviar şi, de asemenea între modul rutier, feroviar şi transportul pe apă, cu accent pe aceste terminale tri-modale. Cel mai bun exemplu este implementarea şi finalizarea Proiectului Inelul Feroviar Bucureşti în transportul intermodal de călători (CFR Călători, Metrorex şi Societatea de Transport Bucureşti STB).

VII. Transportul subteran

Dezvoltarea reţelei de metrou trebuie să fie corelată cu cerinţa unui transport integrat solicitat de nevoia de mobilitate atât a pasagerilor din Municipiul Bucureşti, cât şi a celor din judeţele limitrofe.

În urma discuţiilor cu managementul Metrorex a fost asumat un grafic al lucrărilor la Magistrala M5, Tronsonul Drumul Taberei-Eroilor, astfel încât termenul de finalizare să fie 30 iunie 2020.

Lucrări de investiţii noi la metrou:

- Magistrala M5 Drumul Taberei-Pantelimon, urgentarea procedurilor pentru începerea lucrărilor pe Secţiunea Eroilor– Universitate-Piaţa Iancului;
- Magistrala M6 Bucureşti – Otopeni, 1 Mai-Aeroportul H Coandă.

V.2 COMUNICAŢII

În urma restructurării MTIC, competentele care vizau digitalizarea, tehnologia informației, societatea informațională, securitatea cibernetică, respectiv interoperabilitatea și interconectarea sistemelor informatice publice au fost transferate către structuri din afara MTIC.

Ministerul Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor va gestiona și dezvolta în continuare strategiile și politicile în domeniul comunicațiilor electronice și serviciilor poștale.

Sectorul comunicațiilor electronice are un ritm alert de dezvoltare, motiv pentru care investițiile în infrastructură trebuie stimulate, astfel încât utilizatorii finali să beneficieze de servicii inovatoare, sigure și de calitate.

Principalele obiective ale Guvernului în acest domeniu vizează:

- **Asigurarea condițiilor optime pentru lansarea licitației pentru spectrele 5G, respectând condițiile memorandumului pentru combaterea riscurilor de securitate cibernetică generate de furnizorii 5G, semnat în 20.08.2019, la Washington D.C.**

- **Asigurarea dezvoltării în condiții de securitate a rețelelor 5G.** În contextul recentelor evoluții de la nivelul Comisiei Europene, privind punerea în aplicare până la data de 30 aprilie 2020 a măsurilor recomandate în setul de instrumente 5G, preocuparea României va fi de a fructifica această oportunitate legată de implementarea tehnologiei 5G care va contribui la dezvoltarea economică, industrială și va crește competitivitatea pe plan european.

- **Optimizarea cadrului legislativ pentru dezvoltarea infrastructurii de comunicații electronice în sensul identificării celor mai bune soluții care să susțină acest domeniu esențial pentru creșterea calității serviciilor.**

CN Poșta Română

Domeniul serviciilor poștale se confruntă cu o serie de provocări ca urmare a modificării comportamentului utilizatorilor de astfel de servicii și transformărilor survenite în piață, care au erodat mult din competitivitatea CN Poșta Română.

CN Poșta Română este principalul jucător pe piaţa serviciilor poştale, singurul capabil să furnizeze serviciul universal conform reglementărilor legale în vigoare, pe întreg teritoriul României, în peste 5.600 locaţii.

Principalele obiective pentru eficientizarea activității CNPR vizează:

- **Susținerea de investiții strategice necesare pentru stabilizarea, consolidarea și dezvoltarea Companiei** ca agent economic solid și profitabil într-o piaţa concurenţială deschisă (construcţia și automatizarea centrelor de tranzit București Nord și Cluj, informatizarea oficiilor poștale etc).

- **Creșterea cotei de piață, în segmente de activitate cu un potențial ridicat de creștere**, prin realizarea de investiții, cât și prin creșterea calității serviciilor oferite (*serviciile de curierat, serviciile de printing și soluții integrate, serviciile logistice și serviciile financiare).*

- **Asigurarea accesibilității Companiei la fluxurile de capital** (credite pe termen lung și fonduri nerambursabile) în vederea implementării proceselor investiţionale necesare, vizând: digitalizare, automatizare și dezvoltare logistico- tehnologică, în vederea deservirii clienţilor și menţinerea legăturii statului prin serviciile poștale și conexe cu toţi cetăţenii României.

- **Crearea premiselor transformării structurilor de tip regional în centre de profit.** A fost identificată necesitatea unei creşteri a nivelului de independenţă managerială la nivelul structurilor regionale. Acest proces este de natură a eficientiza politica comercială la nivel regional printr-o mai bună penetrare comercială a pieţelor locale, gestionarea directă şi aplicată la nivel local a contractelor comerciale încheiate, eficientizarea cheltuielilor de natură administrativă care să răspundă necesarului investiţional la nivel local.

POLITICI ÎN DOMENIUL IT&C GESTIONATE DE AUTORITATEA PENTRU DIGITALIZAREA ROMÂNIEI

Guvernul va promova deschiderea operării serviciilor IT&C din sectorul public către sectorul privat. În acest sens, unul din principalele elemente ale politicilor publice pe care PNL le are în vedere sunt: organizarea de parteneriate publice private pentru serviciile de IT&C din sectorul public şi transferul de tehnologie si know-how către şi dinspre firmele competente şi competitive, obţinându-se astfel economii substanţiale.

Pentru eficientizarea actului public în sectorul IT&C, precum şi pentru dezvoltarea societăţii informaţionale, Guvernul are următoarele obiective:

- ✓ Creşterea interoperabilităţii între sistemele informatice utilizate la nivelul administraţiei publice, standardizarea, reducerea costurilor şi accelerarea transformării digitale a administraţiei publice;
- ✓ Fructificarea avantajelor digitalizării în beneficiul cetăţenilor, al companiilor private şi al instituţiilor publice;
- ✓ Adoptarea tehnologiilor avansate din spectrul automatizării, robotizării, inteligenţei artificiale, big data, internetului lucrurilor, în procesul de transformare digitală a României.
- ✓ Dezvoltarea competenţelor pentru specializare inteligentă, tranziţie industrială şi antreprenoriat;
- ✓ Dezvoltarea capacităţilor de cercetare şi inovare din domeniu;
- ✓ Dezvoltarea comunităţilor inteligente (SmartCity) în România;

România Digitală - priorităţi în 2020

a) Întărirea rolului Autorităţii pentru Digitalizarea României (ADR) ca actor principal în conceperea, promovarea şi implementarea strategiei naţionale şi a politicilor guvernamentale în domeniul IT&C.
b) Definirea standardelor pentru implementarea Cadrului National de Interoperabilitate pentru eGuvernare care reprezintă primul pas în obţinerea interoperabilităţii între platformele electronice ale instituţiilor publice si private;
c) Transparentizarea administraţiei publice locale şi centrale prin încurajarea folosirii portalelor pentru date deschise precum şi realizarea unui portal care să faciliteze obţinerea informaţiilor publice;

d) Implementarea serviciului Single Sign-on (SSO) la nivelul administrației publice centrale;
e) Propuneri de modificare a cadrului legislativ care să prevadă standarde clare pentru soluțiile software destinate sectorului public.
f) Continuarea programelor si proiectelor aflate în implementare, precum și inițierea de programe si proiecte noi pentru digitalizarea serviciilor publice pe care instituțiile publice le oferă cetățenilor;
g) Implementarea proiectului de Cloud Guvernamental;
h) Implementarea proiectului pentru identitatea digitală a cetățenilor.
i) Elaborarea planului național pentru dezvoltarea competențelor digitale ale cetățenilor României și asigurarea implementării acestuia, în colaborare cu sectorul privat și societatea civilă;
j) Facilitarea implementării tehnologiei 5G, ceea ce va duce la un progres cu un impact pozitiv masiv în toate sectoarele economiei, cu rezultat direct în creșterea calității vieții tuturor cetățenilor.

Securitate Cibernetică – priorități în 2020

a) Actualizarea strategiei de securitate cibernetică a României;
b) Înființarea Centrului Național de Securitate Cibernetică.

***

VII. Agricultura și dezvoltarea rurală

Principalele obiective pe termen scurt în domeniul agriculturii urmăresc perfecționarea și simplificarea procedurilor pentru plățile directe care sprijină veniturile fermierilor, susținerea generațiilor tinere de fermieri, dezvoltarea clasei de mijloc în agricultura românească, industrializarea, susținerea procesării și creșterea accesului la piață al produselor românești pe piața internă și externă

Principala sursă de finanțare a sectorului agricol o reprezintă politica agricolă comună prin cei doi piloni ai săi, plățile directe la hectar și dezvoltarea rurală. Sunt esențiale perfecționarea și simplificarea procedurilor pentru plățile directe care sprijină veniturile fermierilor, garantează durabilitatea agriculturii și a producției viabile în domeniul agriculturii și alimentației și care au un rol important în asigurarea unei alimentații sănătoase. Deși plățile directe pot fi extinse, acestea nu trebuie să reducă resursele dedicate dezvoltării rurale pentru finanțarea investițiilor din satul românesc. Acestea ar trebui să se concentreze astfel încât zonele cu constrângeri naturale să asigure

un nivel de trai civilizat și să asigure accesul facil pe piață al producătorilor dar și prețuri rezonabile pentru consumatori. România cunoaște o scădere substanțială a alocării fondurilor pe pilonul 2 FEADR, de 15,3%, respectiv 6,7 miliarde euro per total în exercițiul bugetar 2021-2027, ceea ce înseamnă că în următorul exercițiu financiar sumele destinate finanțării investițiilor aferente pilonului 2 vor trebui direcționate cu precădere către sectoarele din agricultura românească care vor contribui la obținerea de produse cu valoare adăugată.

O altă prioritate pentru România constă în susținerea generațiilor tinere de fermieri în scopul menținerii unui mediu rural activ, durabil, prin finanțări acordate tinerilor fermieri pentru a dezvolta afaceri în agricultură. În ceea ce privește prioritățile în relația cu Uniunea Europeană, un obiectiv important al negocierilor ce vor fi derulate de către Partidul Național Liberal va fi eliminarea decalajului dintre subvențiile fermierilor români și ale fermierilor din alte state și/sau stabilirea de măsuri compensatorii - în România, în anul 2019, subvenția medie era de 195 euro/ha, iar media la nivelul Uniunii Europene era de 266 euro/ha.

Dezvoltarea clasei de mijloc în agricultura românească se poate face prin susținerea fermelor de familie mixte, cu o suprafață rentabilă din punct de vedere economic. În contextul competiției internaționale acerbe pentru resurse, inclusiv pentru resurse alimentare, agricultura și industria asociată agriculturii trebuie să ne determine să acționăm decisiv pentru bunăstarea și securitatea alimentară a României.

Pentru Partidul Național Liberal, prioritățile din domeniul agriculturii și industriei alimentare sunt industrializarea, susținerea procesării și creșterea accesului la piață al produselor românești pe piața internă și externă, ținând seama de particularitățile acestui domeniu care se referă la constrângeri economice, de mediu și privind sănătatea publică, riscuri naturale și competiție ridicată.

Programul de guvernare conține atât măsuri pe termen scurt, menite să nu distorsioneze echilibrul producător/piață, cât și unele inițiative care să pregătească viitoare politici publice pentru perioada post 2020:

1. Continuarea programelor naționale de sprijin pentru agricultori aflate în derulare.

2. Reformarea celor două agenții de plăți în agricultură: Agenția de Plăți și Intervenții în Agricultură și Agenția pentru Finanțarea Investițiilor în Agricultură cu accent pe debirocratizarea procedurilor în scopul accelerării absorbției fondurilor europene.

3. Elaborarea unui plan strategic național în vederea relansării sectorului de creștere a porcului în România concomitent cu măsuri pentru eradicarea pestei porcine africane.

4. Susținerea aplicării Legii nr. 150/2016 privind comercializarea produselor alimentare și a Directivei Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind practicile neloiale dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar în scopul încurajării consumului de produse românești în România

5. Demararea procesului pentru implementarea legii privind **Camerele Agricole** în vederea întăririi rolului activ al asociațiilor de fermieri.

6. Revalorizarea cercetării științifice agricole și zootehnice precum și dezvoltarea învățământului dual în domeniul agricol.

7. Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale își asumă ca prioritate zero elaborarea **Programului național strategic** prin care fermierii și satul românesc să beneficieze de o finanțare de peste 20 mld. euro în următorul exercițiu financiar 2021-2027.

Pregătirea Planului Național Strategic 2021-2027:

- Susținerea fermelor de familie, pilonul de bază al dezvoltării satului românesc, pentru care este necesară o mai bună direcționare a sprijinului precum și o alocare suficientă în vederea susținerii unui număr cât mai mare de beneficiari;
- Finanțarea proiectelor integrate "De la fermă la consumator" pentru a susține valoarea adăugată a producției primare;
- Investiții în dezvoltarea capacităților de procesare a produselor agro-alimentare care să conducă la echilibrarea balanței comerciale;
- Sprijinirea sectorului zootehnic având în vedere scăderea efectivelor de animale coroborată cu creșterea importurilor de carne;
- Susținerea formelor asociative cu rol economic în vederea întăririi poziției acestora pe piață având în vedere numărul foarte mare de producători care dețin exploatații sub 50 ha, reprezentând 91% din totalul beneficiarilor înregistrați la APIA (900 mii beneficiari FEGA);

Planul National Strategic va include măsuri/intervenții care să asigure respectarea Pactului Ecologic European:

- Promovarea măsurilor pentru creșterea suprafeței de agricultură ecologică;
- Respectarea unor conditionalități superioare de către fermierii care primesc subvenții din perspectiva bunelor practice agricole și de mediu.
- Plăți compensatorii pentru aplicarea de către fermieri a unor măsuri care contribuie la obiectivele de mediu și climă;
- Sprijin financiar pentru investiții în sectorul agricol și al procesării care pot contribui la sprijinirea inovației și competitivității în producția de alimente și biomasă, îmbunătățirea practicilor agricole sustenabile, promovarea economiei circulare, dezvoltarea lanțului de aprovizionare;
- Susținerea unor masuri de împădurire a terenurilor agricole, înființarea și regenerarea sistemelor agro-forestiere și alte investiții non-productive care beneficiază de un sprijin de 100% din valoarea

investiţiilor.

8. Modificarea PNDR 2014-2020 și lansarea de noi măsuri:

- **Măsura 13- Plăți pentru zone cu constrângeri naturale** a fost lăsată fără a avea bugetarea corespunzătoare și astfel fermierii care depun cereri pentru anul de cerere 2020 nu mai puteau beneficia de finanțare pe această măsură. Guvernul PNL a inițiat din luna noiembrie discuții cu CE pentru reîntregirea sumelor necesare continuării măsurii pentru anul de cerere 2020 la aceeași intensitate de sprijin, suplimentare cu suma de 223 mil. euro;
- **Submăsura 4.2 „Sprijin pentru investiții în procesarea/marketingul produselor agricole"** - 12 milioane euro - se vor sprijini investiții în abatoarele de capacitate mică care să deservească zona montană, zonă în care există disponibilitate a materiei prime și în care unitățile de sacrificare a animalelor și prelucrarea cărnii lipsesc sau sunt amplasate la distanțe foarte mari.
- **Submăsura 6.1 „Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri"** va fi lansată la sfârșitul lunii aprilie 2020, cu o alocare de circa 42,68 milioane euro și de care vor beneficia atât tinerii din România cât și tinerii români care muncesc în diaspora și se vor stabili pentru prima dată ca șefi de exploatații în România. PNL va continua sprijinirea instalării tinerilor fermieri nu doar prin măsurile specifice de finanțare din PNDR dar și prin alocarea din terenul administrat de către stat prin ADS de maxim 50 ha pentru tinerii care înființează o fermă pentru prima dată.
- **Submăsura 4.3 „Investiții pentru dezvoltarea, modernizarea și adaptarea infrastructurii agricole și silvice – componenta irigații** - 43,22 milioane euro;
- **Submăsura 3.1 "Sprijin pentru participarea pentru prima dată la schemele de calitate"** se estimează a fi lansată în luna iulie 2020, cu o alocare de circa 2 milioane euro.
- **Submăsura 3.2 „Sprijin pentru activitățile de informare și de promovare desfășurate de grupurile de producători în cadrul pieței interne"** cu o alocare de circa 4,07 milioane euro.
- **Submăsura 9.1a „Înființarea grupurilor de producători în sectorul pomicol"** - alocarea disponibilă fiind de circa 1,98 milioane euro.

9. Măsuri privind instalarea tinerilor fermieri în mediul rural/susținerea fermelor de familie:

- Finalizarea adoptării actelor normative pentru punerea în aplicare a măsurilor de sprijin privind concesionarea/arendarea terenurilor administrate de ADS, în limita a 50ha, către tineri de până în 40 ani, în vederea înființării de ferme și instalării acestora în mediul rural - 28 februarie 2020;

- Finalizarea acțiunilor de înscriere în sistemul de cadastru și carte funciară a terenurilor libere de contract ce vor face obiectul contractelor de concesionare/arendare - 30 aprilie 2020;

- Încheierea contractelor de concesiune/arendare cu tinerii fermieri pentru terenurile libere de contract - 30 iunie 2020.

10. Negocieri privind reforma PAC și Cadrul Financiar Multianual (CFM 2021-2027)

Bugetul Politicii Agricole Comune post 2020 pentru România este de cca. 20,5 mld. Euro (din care 6,7 mld Euro pentru dezvoltare rurală, 363 mil Euro pentru măsurile de sprijinirea a pieței, respectiv 13,5 mld Euro pentru plăți directe). România își manifestă susținerea fermă pentru menținerea unui nivel adecvat al alocărilor pentru această politică, cel puțin la nivelul actualului cadru de programare, precum și a unor reguli de implementare flexibile adaptabile nevoilor specifice fiecărui stat membru.

***

VIII. Fonduri europene

Măsurile din programul de guvernare pe domeniul fonduri europene au fost structurate pe două categorii importante de măsuri specifice, respectiv măsuri specifice perioadei de programare 2021-2027, precum și măsuri specifice perioadei de programare 2014-2020:

I. MĂSURI SPECIFICE PENTRU PERIOADA DE PROGRAMARE 2021-2027:

- Aprobarea **arhitecturii instituționale pentru programele operaționale** și a măsurilor necesare pentru descentralizarea programelor operaționale la nivelul regiunilor de dezvoltare regională inclusiv abordarea intervențiilor la nivel regional/național – termen luna februarie 2020;
- **Definitivarea rapoartelor de autoevaluare** pentru condițiile favorizante care privesc problemele orizontale (achiziții publice, deșeuri, managementul riscului, ajutorul de stat, Carta Fundamentală a Drepturilor Omului);
- **Definitivarea rapoartelor de autoevaluare pentru un număr cât mai mare de condiții favorizante:** specializare inteligentă – Ministerul Educației și Inovării, eficiență energetică clădiri – Banca Mondială – studiu de impact, apă + apă uzată – Ministerul Apelor – redesenarea aglomerărilor de sub 2.000 locuitori, conectivitatea digitală – harta punctelor albe – Ministerul Comunicațiilor, transporturi – actualizate model MPGT, piața muncii – strategie actualizată, educație – reducerea abandonului școlar, reducerea sărăciei, integrarea rromilor, sănătate și persoane cu dizabilități;
- **Elaborarea documentelor de programare și negocierea cu Comisia Europeană (Axe Prioritare - orientări strategice, PO – priorități, categorii de intervenții, estimări financiare) versiunea inițială** – termen luna aprilie 2020, precum și a versiunii a doua (condiționat de aprobarea Regulamentului Financiar) – luna iulie 2020;
- **Elaborarea acordului de parteneriat și negocierea cu Comisia europeană** versiunea inițială – termen luna aprilie 2020, precum și a versiunii a doua (condiționat de aprobarea Regulamentului Financiar) – luna iulie 2020;
- **Organizarea unor caravane regionale de informare a beneficiarilor și a altor acțiuni de diseminare privind perioada de programare 2021-2027** – aprilie 2020;
- **Luarea măsurilor necesare pentru îmbunătățirea capacității administrative a organismelor intermediare** care urmează să devină Autorități de Management în perioada de programare 2021-2027, precum și îmbunătățirea capacității administrative a marilor beneficiari din domeniul infrastructurii de transport;

II. MĂSURI CURENTE NECESARE PENTRU ACTUALA PERIOADĂ DE PROGRAMARE 2014-2020:

- **Implementarea măsurilor necesare** aprobate prin Ordonanță de Urgență pentru a asigura **buna implementare a proiectelor** de infrastructură și evitarea riscului de decomitere în anul 2020 pentru proiectele cu finanțare din fonduri structurale precum și a măsurilor care se referă la alte categorii de proiecte care asigură eficiență în utilizarea fondurilor europene;
- **Implementarea măsurilor necesare pentru fazarea proiectelor de infrastructură de apă** aprobate prin Ordonanță de Urgență care nu au fost finalizate din perioada de programare 2007-2013 pentru a continua asigurarea de fonduri din bugetul de stat în vederea finalizării acestora și a evita returnarea fondurilor la bugetul UE în valoare estimată de 2,3 mld lei;
- **Implementarea măsurilor necesare pentru punerea în aplicare a Programului Național de Alimentare cu Gaze Naturale** aprobat prin Ordonanță de Urgență pentru locuințele care se încălzesc pe bază de combustibil solid, în vederea includerii la finanțare din fonduri europene, în valoare totală

de 500 mil euro din care 200 mil euro pentru perioada de programare 2014-2020, cu o populație beneficiară de 200.000 de gospodării;

- **Implementarea măsurilor necesare aprobate prin Ordonanță de Urgență și transmiterea la Comisia Europeană a documentației specifice pentru a asigura transferul de fonduri între POIM și POAT** pentru crearea portofoliului de proiecte necesare în vederea pregătirii perioadei de programare 2021-2027;
- **Implementarea măsurilor necesare aprobate prin Ordonanță de Urgență pentru operaționalizarea completelor de judecată specializate** și stabilirea măsurilor necesare pentru disciplinarea personalului implicat în procedurile de achiziție publică inclusiv pentru folosirea eficientă a timpului alocat pentru derularea procedurilor de achiziție publică;
- **Elaborarea proiectului de lege stabilirea cadrului metodologic necesar și aprobarea măsurilor necesare pentru crearea marilor proiecte de cercetare în domeniul vaccinului tetravalent, medicinei genomice, tehnologiilor de vârf, precum și în domeniul inteligenței artificiale (IA)**, a sprijinirii marilor întreprinderi în domeniul cercetării, precum și a cadrului legislativ necesar pentru implementarea proiectelor de specializare inteligentă prin intermediul parcurilor de specializare inteligentă dezvoltate în parteneriat autorități locale – mediu de afaceri;
- **Pregătirea proiectului de lege pentru stabilirea cadrului metodologic necesar și aprobarea măsurilor de gestionare a fluxurilor financiare** care stau la baza implementării programelor operaționale în perioada de programare 2021-2027;
- **Inițierea proiectului de lege pentru stabilirea și aprobarea măsurilor necesare pentru a consolida capacitatea de implementare a marilor beneficiari** ai programelor operaționale, inclusiv pentru calificarea experților necesari beneficiarilor de proiecte care să asigure implementarea proiectelor cu finanțare din fonduri structurale;
- **Lansarea unui număr de 9 apeluri de proiecte în valoare de 180 mil euro la nivelul Programului Operațional Capital Uman,** cu termen estimat de lansare luna aprilie 2020 pentru testarea pilot a unor măsuri de intervenție pentru susținerea creării de locuri de muncă, precum și pentru combaterea sărăciei, abandonului școlar după cum urmează:
    - Apel **INNOTECH - Repatriot – România te așteaptă:** destinat Diasporei cu creșterea nivelului grantului de la 40.000 euro la 100.000 euro și cu o valoare pilot de estimată de 30.000.000 euro;
    - Apel **INNOTECH - STUDENT** apel pilot pentru suma de 20.000.000 euro destinat studenților din domeniul IT, Robotică, Automatizări Industriale care urmează să își inițieze un antreprenoriat;
    - **Apel de proiecte CHILDCARE** destinat copiilor care provin din familiile celor plecați în străinătate, apel pilot de aproximativ 20.000.000 euro;
    - Apel de proiecte **RESTART – ȘANSA TA** destinat disponibilizaților din rândul marilor companii care se restructurează/reorganizează, apel pilot estimat la 20.000.000 euro;
    - Apel de proiecte pilot pentru detectarea riscului preventiv de malformații congenitale la copii intitulat **MAMA și COPILUL**, în valoare estimată de 20.000.000 euro;
    - Apel de proiecte pilot **AFTER SCHOOL** pentru asigurarea unui pachet de măsuri integrat destinat copiilor aflați în situație de risc de abandon școlar, cu o valoare estimată de 20.000.000 euro. **Pachetul va include: activități educaționale, masă caldă și echipamente de joacă și de agrement destinat petrecerii timpului liber;**
    - Apel de proiecte pentru **program de masă caldă destinat persoanelor dezavantajate destinat celor aflați în risc de sărăcie** cu o valoare estimată de 28,7 mil euro;
    - Apel de proiecte pentru identificarea tinerilor NEETs în parteneriat cu Ministerul Tineretului și Sporturilor, apel pilot în valoare de 10 mil euro;
    - Apel de proiecte **TECH NATION** destinat educației digitale a angajaților din cadrul companiilor atât la nivelul marilor companii pentru asigurarea proceselor de învățare pe echipamente medicale complexe, cât și pentru IMM-uri pentru formarea deprinderilor de bază în educație digitală. Valoare apel 30 mil euro;

- **Semnarea contractelor de finanțare pentru următoarele categorii de proiecte de impact major:**

- Semnare de contract de finanțare pentru IGSU valoare de 648 mil euro, asigură dotarea IGSU cu elicoptere, ambulanțe, mașini de intervenție etc.,
- Semnare contracte apă canalizare aflate în stadii avansate de pregătire;
- Semnare 96 de proiecte pentru întreprinderi Inovative în luna martie - aprilie 2020;
- Semnare contracte pentru inovație în domeniul IT – IMM –uri în luna martie - aprilie 2020;

- Continuarea schimbării paradigmei instituționale a managementului fondurilor europene prin trecerea la o paradigmă organizațională orientată direct **pe beneficiari și proiecte**. Beneficiarul trebuie consiliat și sprijinit în activitatea complexă de implementare a proiectelor pentru a asigura ritmicitatea absorbției și a implementării proiectelor cu finanțare din fonduri europene;
- **Pregătirea proiectului de lege, stabilirea măsurilor necesare precum și a cadrului metodologic necesar procesului de simplificare și debirocratizare instituțională precum și a procesului de simplificare procedurală** în evaluarea, selecția și implementarea proiectelor. Debirocratizarea instituțională are în vedere eliminarea activităților paralele desfășurate de două entități cu atribuții în domeniul fondurilor structurale. Debirocratizarea procedurală are în vedere atât îmbunătățirea cadrului legislativ de gestionare a fondurilor structurale, cât și reducerea drastică a documentelor necesare în diferite etape de evaluare/selecție a proiectelor. Exemplu: transferul documentelor solicitate în etapa de evaluare CAE a proiectelor în etapa de contractare, simplificarea mecanismelor de evaluare și selecție, dovada proprietății în etapa de contractare etc.;
- **Implementarea măsurilor aprobate prin Ordonanță de Urgență pentru simplificarea procedurală de obținere a avizelor pentru proiectele mari de infrastructură din domeniul transportului, apei și apei uzate și a deșeurilor, mobilității urbane** prin introducerea unor mecanisme simplificate de reavizare (exemplu: obținerea Avizului de Mediu – reavizarea, avizului Transelectrica, inclusiv a procedurilor de expropriere dacă va fi cazul);
- **Implementarea măsurilor aprobate prin Ordonanță de Urgență pentru descentralizarea managementului fondurilor structurale în domeniul dezvoltării regionale în vederea înființării în următoarea perioadă de programare 2021-2027 a opt Autorități de Management la nivelul celor opt regiuni de dezvoltare a României,** având drept scop apropierea deciziei de nivelul local și de beneficiari în funcție de nevoile pe care aceștia le au cu respectarea constrângerilor impuse de cele 5 obiective de politică la nivelul UE.
- **Elaborarea și dezvoltarea unui program operațional MULTIFOND pentru serviciile publice din domeniul sănătății** pentru alocarea de fonduri europene necesare perfecționării resurselor umane, dotării cu echipamente și reabilitare infrastructură, digitalizării precum și a activității din domeniul cercetării;
- **Stabilirea cadrului metodologic necesar pentru introducerea modelului polonez de dezvoltare a pipeline-urilor de proiecte și renunțarea la apelurile de proiecte pentru PROIECTE MAJORE în perioada de programare 2021 – 2027** destinate autorităților locale (elaborare documentații tehnico-economice: SF + PTE) pentru domenii precum: specializare inteligentă, mobilitate urbană, regenerare urbană și eficiență energetică pentru a asigura încă din prima perioadă a perioadei de programare viitoare implementarea proiectelor de către beneficiari și rambursarea de fonduri de la Comisia Europeană;
- **Introducerea unor mecanisme financiare inovative în perioada de programare 2014-2020** care combină creditele de angajament din bugetul public cu alocările financiare din fonduri structurale și fazarea proiectelor de infrastructură în domeniul mobilității urbane și a regenerării urbane pentru a sprijini autoritățile publice locale, a asigura implementarea proiectelor dar și pentru obținerea unui portofoliu de proiecte necesar perioadei de programare 2021-2027;
- **Realocarea de fonduri între programele operaționale finanțate din Fondul Social European (FSE) și Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR)** pentru susținerea implementării proiectelor din domenii prioritare de infrastructură cum sunt cele din domeniul sănătății precum și cele din domeniul educației, cu respectarea prevederilor legale și a cadrului metodologic la nivel european;
- **Crearea unor mecanisme de creditare și garantare din împrumuturi de la IFI** (Instituțiile Financiare Internaționale) pentru acoperirea contribuției proprii de 2% și a taxei forfetare de 6% necesare

operatorilor de servicii publice de alimentare cu apă și apă uzată astfel încât să se asigure implementarea acestor categorii de proiecte de infrastructură;

- **Stabilirea cadrului metodologic necesar** pentru crearea instrumentelor financiare necesare garantării creditelor necesare asigurării cofinanțării proiectelor cu finanțare din fonduri europene destinate mediului de afaceri prin intermediul Fondului Național de Garantare a IMM-urilor;

***

IX. Munca și protecția socială

Stimularea liberei inițiative și încurajarea muncii prin flexibilizarea pieței muncii și respectarea drepturilor pentru angajați sunt obiective necesare ce trebuie realizate în domeniul politicii sociale.

La nivelul pieței muncii, programul de guvernare al PNL se va axa pe măsuri active, structurat pe programe care au în vedere, pe de o parte, stimularea liberei inițiative și creșterea numărului de locuri de muncă, în următoarea perioadă dar, mai ales, pe crearea unui climat de muncă stabil pentru persoanele active la acest moment și, totodată, atractiv pentru persoanele plecate la muncă în străinătate în ultimii ani, în vederea revenirii și reintegrării lor pe piața muncii naționale.

Pentru o viață decentă la momentul pensionării alături de pensia garantată de stat, stabilită prin aplicarea principiului contributivității, viitorul pensionar trebuie să fie stimulat încă din activitate să-și asigure veniturile necesare prin capitalizarea și acumularea în fondurile de pensii private și în conturi individuale private.

În domeniul asistenței sociale, veniturile trebuie să adreseze, în mod transparent și eficient, nevoile celor cu adevărat în nevoi. Eforturile acestora în accesarea serviciilor trebuie ușurate, concomitent cu o abordare integrată pe care statul trebuie să o aibă.

Toate deciziile publice trebuie bazate pe consultare, pe dialog social, pe implicarea eficientă a actorilor sociali în procesul decizional. Organizațiile societății civile vor deveni parteneri importanți în furnizarea serviciilor de cea mai bună calitate pentru beneficiari.

Domeniul muncii și al protecției sociale are nevoie de o infuzie de modernitate, inclusiv prin folosirea tehnologiei respectiv prin eficientizarea aparatului public, principala grijă a noului guvern fiind satisfacerea nevoilor cetățenilor.

Politici active de ocupare/stimulare a muncii

Obiectiv: Încurajarea muncii și flexibilizarea pieței muncii pentru a veni in sprijinul creșterii numărului de locuri de muncă și a salariaților cu forme legale.

Principalele măsuri:

- Dezvoltarea și modernizarea relațiilor de muncă prin adaptarea la noile realități/tendințe economice și cerințe sociale, concomitent cu simplificarea poverii administrative în relația stat- cetățean;

- Sprijinirea cooperării dintre sistemul de educație/sistemul de afaceri, prin susținerea structurilor de învățământ dual;
- Creșterea eficienței Inspecției Muncii pentru combaterea muncii la negru/gri în vederea respectării drepturilor angajaților;
- Măsuri de modernizare și de întărire a instituțiilor de reglementare a pieței muncii, incluzând măsuri de dezvoltare a mobilității transnaționale a lucrătorilor, conform Strategiei Europene privind promovarea unui cadru de angajare sustenabil, calitativ și de susținere a mobilității muncii, precum și a Strategiei EU.2020;
- Îmbunătățirea mecanismului de stabilire a salariului minim prin consultări cu partenerii sociali;
- Eficientizarea activității ANOFM pentru a oferi servicii competitive beneficiarilor - persoane în căutarea unui loc de muncă (inclusiv români din diaspora dar și persoane cu dizabilități) respectiv angajatori,
- Orientarea resurselor publice exclusiv către persoane aflate în incapacitate de a lucra.

Politici corecte și eficiente vizând pensiile

Obiectiv: O pensie echitabilă pentru toate categoriile de pensionari, un sistem public de pensii eficient și sustenabil

Principalele măsuri:

- Analiza într-un grup de lucru, împreună cu partenerii sociali, inclusiv asociațiile pensionarilor, a discriminărilor din sistemul public de pensii care urmează să fie corectate prin aplicarea principiului contributivității în stabilirea dreptului la pensie.
- Eficientizarea sistemului public de comunicare cu pensionarii, de gestiune a informațiilor în vederea stabilirii pensiilor (inclusiv cu români aflați la vârsta pensionării în diaspora), de soluționare a cererilor;
- Eficientizarea modului de lucru din casele de pensii pentru reducerea timpilor de așteptare a deciziilor de calculare/recalculare pentru pensionari;
- Reorganizarea activității AJPIS, AJOFM, ITM, Case Teritoriale de Pensii pe criterii de eficiență și transparență și simplificarea accesului la servicii (site-ul servicii.mmuncii.gov.ro); conectarea bazelor de date ale instituțiilor din subordine pentru a reduce povara birocratică asupra cetățenilor;
- Consolidarea, pe baza analizelor privind evoluția contribuțiilor de asigurări sociale, a Pilonului II de pensii.
- Stimularea celor care desfășoară activități ocazionale în vederea încheierii asigurării facultative la pensii, printr-o serie de facilități la momentul declarării veniturilor din activitățile ocazionale.

Un Dialog Social real și eficient

Obiectiv: Conectarea dialogului social la evoluțiile din mediul economic și social din România, precum și integrarea conceptului de dialog social în cel de dezvoltare națională.

Principalele măsuri:

- Stimularea instituțiilor publice să practice dialogul social ca mecanism eficient de îmbunătățire a calității politicilor publice;
- Asigurarea condițiilor de transparență și reprezentativitate în selectarea reprezentanților în CESE în 2020;
- Elaborarea și implementarea unui sistem de monitorizare și informare asupra rezultatelor procesului de dialog social.

Asistență socială îndreptată către nevoile reale ale beneficiarilor

Obiectiv: Asigurarea unor condiții de trai decente pentru familiile în dificultate și categoriile sociale vulnerabile

Principalele măsuri:

- Monitorizarea îndeplinirii obligațiilor, la nivelul instituțiilor publice, pentru respectarea drepturilor persoanelor abuzate, inclusiv prin co-interesarea organizațiilor neguvernamentale în activitățile specifice;
- Intensificarea campaniilor de informare/conștientizare la nivelul comunităților precum și asigurarea formării profesionale pentru toate categoriile de specialiști cu atribuții în domeniile egalității de șanse între bărbați și femei și prevenirii și combaterii violenței domestice (în principal: polițiști, asistenți sociali, procurori, judecători, avocați, etc);
- Dezvoltarea de servicii sociale integrate pentru victimele violenței domestice, inclusiv consiliere și îndrumare către servicii de asistență juridică gratuită;
- Dezvoltarea de servicii integrate pentru grupurile vulnerabile, inclusiv prin co-interesarea sectorului neguvernamental în perspectiva următorului exercițiu financiar al UE 2021 - 2027;
- Elaborarea de standarde de cost și de calitate în furnizarea serviciilor sociale, centrate pe nevoile beneficiarilor;
- Simplificarea și debirocratizarea procesului de eliberare a certificatelor de încadrare în grad de handicap pentru copii și adulți;
- Reducerea poverii birocratice pentru beneficiarii serviciilor de asistență socială;
- Modificarea legii nr. 448/2006 vizând Unitățile Protejate Autorizate;
- Simplificarea legislației privind adopția și creșterea perioadei de monitorizarea postadopție.

***

X. *Educație, cercetare, inovare*

Prioritatea generală a PNL este de a asigura un cadru normativ previzibil și stabil în sistemul de educație. Pe termen scurt, PNL va lua doar măsurile urgente, cu caracter reparatoriu sau care pot crește calitatea procesului educațional, fără a genera instabilitate pentru elevi, profesori sau societate. Ulterior, obiectivul PNL va fi punerea în practică a viziunii și strategiei din proiectul „România Educată". Demersul de operaționalizare a acestei strategii va respecta aceleași principii de consultare a societății și a experților din domeniu.

Obiective generale:

- **PNL va prioritiza componenta de echitate și abordările pedagogice centrate pe elevi/studenți** în scopul de a reduce efectele negative induse de cele trei mari crize din educația românească: rata ridicată de părăsire timpurie a școlii, rezultatele slabe ale elevilor la testările naționale și internaționale și rata de analfabetism funcțional măsurată la vârsta de 15 ani. Scopul este să prevenim apariția unei generații „pierdute", până la implementarea unei reforme profunde pe termen lung;
- În vederea corelării programelor de studii cu cerințele de pe piața muncii **se vor dezvolta parteneriatele cu partenerii socio-economici** cu scopul dezvoltării programelor din învățământul profesional dual și cel universitar. Se va urmări astfel corelarea într-o măsură mai mare a programelor cu economia reală și cu prioritățile pe termen mediu și lung ale României;
- **Planificarea și asigurarea complementarității surselor de finanțare** – buget de stat, fonduri externe rambursabile și nerambursabile etc., astfel încât proiectele implementate să aibă impact. Sunt vizate proiecte dedicate tuturor sectoarelor: construcția de creșe și grădinițe, pregătirea de cadre didactice pentru educația timpurie, formarea continuă a profesorilor, lucrări de construcție și modernizări pentru conformarea clădirilor, susținerea activității de consiliere și orientare școlară, servicii de suport pentru copil și familie astfel încât să crească participarea și performanța școlară.

Priorități pe termen scurt:

1. **Învățământul preuniversitar:**

- **Elaborarea Strategiei Naționale pentru educație timpurie** care să asigure reprezentarea responsabilităților tuturor părților implicate în educație preșcolară și ante-preșcolară - autorizarea și funcționarea creșelor și a altor servicii asimilate, formarea de educatori puericultori;
- **Revizuirea și adoptarea planurilor cadru, realizarea programelor școlare, a manualelor și altor resurse educaționale necesare,** prin continuarea efortului de reformă curriculară;
- **Promovarea programelor de învățământ profesional – dual și extinderea acestora** prin adecvarea cadrului instituțional existent și stimularea parteneriatului cu mediul privat, inclusiv pentru nivelele de calificare 4 și 5;
- **Revenirea la cadrul de organizare care permite corectarea lucrărilor la Evaluarea Națională și la Bacalaureat** în centre de evaluare din alte județe decât cele în care se susțin probele;
- **Elaborarea și pilotarea structurii de subiecte pentru Evaluarea Națională din anul 2021**, în acord cu reforma curriculară aflată în implementare;
- **Continuarea procesului de debirocratizare a activității cadrelor didactice** prin reducerea numărului de „hârtii" și promovarea calității în educație prin realizarea unui act educațional bun și centrat pe nevoile elevului;
- **Extinderea etapizată a programului „Masă caldă" și creșterea calității programelor de „After-school" publice și private;**
- **Organizarea concursului de inspectori școlari generali, inspector școlari generali adjuncți, directori ai Caselor Corpului Didactic, directori și directori adjuncți din unitățile de învățământ pentru anul 2020** și limitarea practicii de delegare în interesul învățământului;
- **Promovarea măsurilor care sprijină digitalizarea sistemului de educație** și focalizarea pe utilizarea tehnologiilor IT pentru procesul de predare-învățare și pentru managementul educational;

- **Realizarea unei analize împreună cu ministerele de resort care să conducă la adaptarea legislației specifice și sprijinirea autorităților publice locale în vederea realizării condițiilor pentru obținerea cu celeritate a avizelor și autorizațiilor sanitare și de securitate la incendiu pentru unitățile de învățământ;**
- **Monitorizarea asigurării normelor de igienă în cadrul unităților de învățământ**, inclusiv prin realizarea grupurilor sanitare în incinta unităților de învățământ;
- **Realizarea unui parteneriat real al ministerului cu toți actorii interesați de dezvoltarea educației**: elevi, părinți, profesori, sindicate și autorități publice locale și centrale.
- **Dezvoltarea unor programe naționale în parteneriat cu specialiști în domeniu și reprezentanți ai societății civile, cu expertiză dovedită, pentru prevenirea și combaterea fenomenului de bullying, discriminare sau violență în școli**, precum și asigurarea de consiliere psihologică de calitate, în fiecare școală, tuturor elevilor ce au nevoie de acest lucru.

2. **Învățământul universitar:**

- **Crearea de mecanisme funcționale, prin armonizarea eforturilor instituționale deja existente și a bunelor practici la nivel național și european, pentru monitorizarea parcursului profesional al absolvenților;**
- **Profesionalizarea carierei didactice** prin finanțarea de programe – pilot de masterat didactic;
- **Pregătirea unui proiect de lege pentru scoaterea veniturilor proprii ale universităților din calculul deficitului public național**, permițând universităților realizarea de investiții necesare pentru creșterea competitivității.
- **Recredibilizarea studiilor doctorale** prin eliminarea practicilor de plagiat și dezvoltarea activităților de cercetare prin implicarea specialiștilor din țară și din străinătate în vederea creșterii calității, conform standardelor internaționale. Demararea imediată a evaluării școlilor doctorale, pe baza metodologiei agreate cu ARACIS și Consiliul Național al Rectorilor;
- **Sprijinirea universităților pentru a-și dezvolta strategiile de internaționalizare**, prin adoptarea unui cadru strategic la nivel național în acest domeniu, care să includă măsuri de recompensare a acelor instituții care sunt parte a aplicațiilor selectate în cadrul apelului pentru Universități Europene sau care au performanțe deosebite la nivel internațional.

3. **Cercetare - Inovare:**

- **Modificarea mecanismului de finanțare pe proiecte de cercetare**: acesta se va face exclusiv pe baza unor evaluări realizate de echipe care să includă experți internaționali pentru a asigura obiectivitate și evitarea potențialelor conflicte de interese;
- **Inițierea unei evaluări a institutelor naționale de cercetare și dezvoltare**, în scopul dezvoltării unor poli naționali de competitivitate;
- **Realizarea procesului de cartografiere a infrastructurii de cercetare și dezvoltarea unei rețele de infrastructură de cercetare regională** care să ofere acces la echipamente tuturor cercetătorilor din instituțiile publice din regiune;

- **Asigurarea condițiilor necesare continuării și finalizării proiectelor majore de cercetare, cu finanțare și participare națională și europeană:**
    - Laserul de la Măgurele Extreme Light Infrastructure – Nuclear Physics ELI-NP - integrarea infrastructurilor de cercetare ELI-NP și CETAL în cadrul unui ecosistem al inovării și dezvoltării bazat pe creativitate, care să permită creșterea gradului de atractivitate a platformei Măgurele, atât pentru cercetătorii din întreaga lume, cât și pentru investitorii în activitățile de CDI ;
    - Centrul Internațional de Studii Avansate a Sistemelor: Râuri – Mări (DANUBIUS-RI) ca infrastructură distribuită de cercetare interdisciplinară aferentă marilor sisteme.
- **Reintroducerea experților internaționali ca măsură obligatorie în evaluarea granturilor naționale,** astfel încât pentru orice proiect evaluat aceștia să reprezinte majoritatea evaluatorilor desemnați, iar toți evaluatorii desemnați să îndeplinească standardele minimale de vizibilitate internațională.

***

XI. Tineret și sport

A. Politici, obiective și acțiuni prioritare în domeniul tineretului

1. O nouă Strategie de tineret și planul de implementare

Până la sfârșitul anului 2020, se va demara procesul de consultare cu toți actorii relevanți pentru sectorul de tineret (consiliile tinerilor, organizațiile de tineret, cercetătorii din domeniul tineretului etc.) în vederea realizării Strategiei de tineret 2021-2026 și a planului de implementare aferent. Planul de implementare va fi conceput în colaborare cu celelalte ministere și instituții publice responsabile de domenii cheie (educație, sănătate, piața muncii etc.), astfel încât această abordare orizontală să facă posibilă introducerea la timp a măsurilor prevăzute de Strategie.

2. Reluarea consultărilor cu structurile reprezentative de tineret

Guvernul PNL va avea un dialog continuu cu tinerii. Consiliul Consultativ pentru Probleme de Tineret va fi convocat lunar și se vor forma la nivel național grupuri de lucru, în funcție de specificul temei vizate. Grupurile vor fi formate ca urmare a unor apeluri publice, pentru a asigura transparența totală a procedurii.

3. Programe pentru creșterea nivelului de incluziune a tinerilor

Guvernul PNL va demara consultări cu AM POCU în vederea modificării ghidului solicitantului privind alocarea fondurilor europene pentru tinerii care nu sunt incluși în nicio formă de educație, angajare sau program de formare (NEETs). Aceștia vor fi identificați prin metode inovative folosind rețelele locale de tineret și voluntarii din cadrul centrelor de tineret.

4. Actualizarea metodologiei de finanțare a programelor și proiectelor de tineret în urma consultărilor cu beneficiarii

5. Demararea procedurilor pentru crearea unui Registru electronic al taberelor

6. Consultări la nivel local, folosind infrastructura Direcțiilor Județene de Tineret și Sport, pentru realizarea programelor de tineret cu specific local

7. Ghid pentru înființarea Consiliilor Consultative pe probleme de tineret. Ministerul Tineretului și Sportului va realiza un ghid, pus la dispoziția autorităților locale, care să le ajute la înființarea Consiliilor Consultative pe probleme de Tineret de la nivel local, pe lângă Consiliile Județene și municipiile reședință de județ.

B. Politici, obiective și acțiuni prioritare în domeniul sportului

1. Pregătirea EURO 2020 și finalizarea tuturor investițiilor asumate de Guvern

Guvernul PNL va asigura continuarea și urgentarea investițiilor în proiectele de infrastructură (stadioane, legătura pe cale ferată între aeroport și București, bazele sportive locale și școlare) asumate în contextul găzduirii celor patru meciuri de fotbal din cadrul EURO 2020.

De asemenea, EURO 2020 va fi promovat printr-o campanie de nivel național, astfel încât să fie stimulat interesul cât mai multor români pentru acest eveniment, dar și pentru practicarea sportului în general.

2. Desfășurarea în bune condiții a calificărilor și pregătirilor pentru Jocurile Olimpice de Vară Tokyo 2020

Guvernul PNL va asigura mijloacele financiare necesare pentru ca sportivii români să participe în cele mai bune condiții la competițiile de calificare și la Jocurile Olimpice de Vară din acest an. De asemenea, Ministerul Tineretului și Sportului va continua consultările regulate cu federațiile care au sportivi calificați sau în curs de calificare pentru a identifica din timp și a remedia eventualele probleme apărute pe parcurs.

3. Măsuri pe termen scurt pentru sprijinirea sportului de masă

Ministerul Tineretului și Sportului va colabora cu Ministerul Educației și Cercetării pentru a face activitatea sportivă mai atrăgătoare pentru elevi. Se vor demara procedurile pentru a putea introduce în programa școlară pentru disciplina *Educație fizică și sport* posibilitatea de a alterna disciplinele sportive predate, astfel încât copiii să ia contact cu un număr cât mai mare de sporturi. Concomitent, se vor organiza mai multe competiții școlare pe diferitele ramuri sportive.

4. Actualizarea metodologiei de finanțare a activităților sportive

Metodologia de finanțare pe anul 2021, atât pentru federații, cât și pentru cluburi, va fi supusă încă de anul acesta unui proces de dezbatere publică, în condiții de maximă transparență. Finanțarea cluburilor sportive se va face în baza unor criterii viabile, în funcție de performanța anilor precedenți și în concordanță cu obiectivele asumate pe anul în curs.

Relația cu federațiile sportive, cluburile sportive și Comitetul Olimpic și Sportiv Român va fi îmbunătățită. Accentul se va pune pe transparență, responsabilitate și implementarea principiilor de bună guvernanță, la toate nivelurile.

5. Creșterea finanțării pentru competițiile internaționale găzduite de România

Guvernul PNL va înființa un nou program prin intermediul căruia federațiile sportive naționale vor putea finanța mai ușor organizarea de competiții internaționale pe teritoriul României.

6. Lupta împotriva fenomenului de dopaj

Prin Grupul de lucru interministerial în domeniul anti-doping, vom acționa direct pentru a putea combate și preveni dopajul în sport. Prioritatea zero este protejarea sportivilor prin prevenție și educație.

De asemenea, Guvernul PNL va formula și va pune în dezbatere publică o propunere legislativă prin care traficul de substanțe dopante cu grad mare de risc să fie introdus în categoria infracționalității.

7. Inițierea procesului de digitalizare a Registrului Sportivilor și a Registrului Bazelor Sportive

8. Pregătirea, împreună cu Ministerul Fondurilor Europene, a liniilor de finanțare pentru programe și proiecte pe probleme de tineret și sport

9. Continuarea dialogului cu toți beneficiarii pentru o nouă lege a sportului în scopul simplificării procedurilor în domeniul sportiv

10. Modificarea normelor prevăzute de HG 1447/2007 privind aprobarea Normelor financiare pentru activitatea sportivă, în special modul de acordare a premierilor pentru sportivi și personalul tehnic

11. Aducerea la zi în mod eșalonat a premierilor acumulate din anii trecuți și încă neachitate de MTS

12. Simplificarea procedurilor de obținere a Certificatelor de Identitate Sportivă (CIS) și pregătirea procedurilor pentru ca documentația să poată fi depusă și pe cale electronică

***

XII. *Sănătatea*

Obiectivul principal al politicii Guvernului PNL în domeniul sănătății îl constituie asigurarea unor servicii de sănătate de o calitate și o accesibilitate superioară a acestora pentru toți cetățenii. Creșterea calității serviciilor medicale presupune optimizarea tuturor componentelor legate de acestea, de la infrastructură și dotare până la actul medical propriu-zis, de la management și sisteme informatice, până la respectarea drepturilor pacientului.

FINANȚAREA SISTEMULUI DE SĂNĂTATE

- Ministerul Sănătății va reglementa măsurile manageriale care vor permite creșterea capacității spitalelor publice de a înregistra venituri proprii și creșterea autonomiei administrative a acestora.
- Guvernul va crește alocarea bugetară către FNUASS, cu destinația explicită a finanțării și dezvoltării programelor naționale curative, cu accent pe Programul Național de Oncologie și Programul Național de Boli Cardiovasculare.

• Guvernul va facilita procesul de accesare a fondurilor europene de către Ministerul Sănătății și autoritățile locale pentru investiții în infrastructură și dotări pentru sănătate, dezvoltarea serviciilor de e-sănătate, proiecte care sporesc acoperirea asigurărilor de sănătate și programe de promovare a sănătății, prin crearea Programului Operațional Sănătate. În acest sens, se va înființa Autoritatea de Management pentru Gestionarea Programului pe Sănătate din următorul cadru financiar pe fonduri europene.

• Guvernul va pregăti elaborarea unui pachet de măsuri pentru stimularea asigurărilor de sănătate private complementare.

INVESTIȚIILE ÎN INFRASTRUCTURA DE SĂNĂTATE

• Ministerul Sănătății împreună cu Autoritățile locale și Ministerele cu rețea proprie de sănătate vor realiza o analiză riguroasă a infrastructurii și dotărilor celor 367 de spitale publice și stabilirea unei liste de priorități urgente a investițiilor acolo unde există condiții insalubre sau care pun în pericol siguranța pacienților.

• Ministerul Sănătății va finaliza de urgență demersurile necesare pentru obținerea finanțării europene pentru Spitalele Regionale din regiunile de dezvoltare Nord-Est (Iași), Nord-Vest (Cluj) și Sud-Vest Oltenia (Craiova) pentru demararea cât mai rapidă a licitațiilor publice și începerea efectivă a construcției.

• Ministerul Sănătății va susține modificarea legislației astfel încât cabinetele medicale individuale, cabinetele medicale grupate, cabinetele medicale asociate și societățile civile medicale să poată accesa fonduri naționale sau europene pentru investiții in infrastructură si dotări.

• Ministerul Sănătății va continua programul de înnoire a parcului de ambulanțe pentru a crește accesul populației la servicii medicale de urgență.

RESURSA UMANĂ DIN SĂNĂTATE

• Guvernul va susține modificarea legislației pentru compensarea inechităților produse de legea salarizării unitare precum și a regulamentului de sporuri, între toate categoriile de personal medical și mai ales a biologilor și chimiștilor, a personalului auxiliar, cadrelor universitare cu încadrare clinică, a personalului medical ce activează în domenii cu grad înalt de risc.

• Ministerul Sănătății va continua reforma rezidențiatului prin includerea de noi centre de pregătire (publice și private) și prin actualizarea bibliografiei, corelarea locurilor și posturilor scoase la concurs cu proiecția pe minimum 5 ani a specialităților deficitare și cu distribuția geografică a acestora, prin actualizarea tematicii și bibliografiei de examen, prin restabilirea curriculei pentru fiecare specialitate în parte, astfel că, încă din timpul rezidențiatului, tinerii medici să poată căpăta competențele

necesare practicării medicinei la standardele tehnologice și de calitate actuale.

• Concursurile pentru posturi în sistemul public de sănătate se vor desfășura cu impunerea meritocrației și a experienței efective în practica medicală.

• Ministerul Sănătății și autoritățile locale vor susține finanțarea programelor de educație medicală continuă, dobândirea competențelor și abilităților pentru personalul medical din spitalele publice, dar și din medicina primară și de ambulatoriu.

PREVENȚIA MEDICALĂ

• Guvernul va susține adoptarea cât mai rapidă în Parlament, după o corectă informare și consultare publică, a Legii prevenției prin care populația să fie informată asupra efectelor nocive ale unor alimente, produse sau obiceiuri alimentare sau comportamentale.

• Guvernul va susține adoptarea cât mai rapidă în Parlament a Legii vaccinării. În același timp, Ministerul Sănătății va susține desfășurarea de campanii de informare a vaccinării, aprovizionarea cu vaccinuri, precum și asigurarea din fonduri europene și bugetul național a dotărilor la nivelul autorităților locale și a medicilor de familie pentru păstrarea în condiții corespunzătoare a vaccinurilor.

• În cadrul legii vaccinării va fi stabilită și obligația Ministerului Sănătății de a elabora și aplica un plan multianual de vaccinări și, implicit, un plan multianual de achiziții de vaccinuri.

• Ministerul sănătății va include vaccinarea antiHPV, demarată în 2020, în Planul multianual de vaccinare.

• Guvernul va urgenta începerea derulării programelor naționale de screening cu finanțare de la UE în domeniul bolilor cronice cu cea mai mare incidență în populația României: boli cardio-vasculare, diabet zaharat, cancer pulmonar, colo-rectal, cancer de sân, de col uterin, de prostată.

• Guvernul României prin Ministerul Sănătății și celelalte ministere și instutii implicate va integra, îmbunătăți și extinde capacitatea de prevenție și reactie la crize și evenimente de sănătate publică prin măsuri specifice. În cadrul actualei situatii generate de prezenta noului tip de coronavirus (Covid-19) pe teritoriul României, Guvernul, prin toate ministerele și institutiile implicate, va lua toate măsurile pentru a actualiza cadrul legal specific și organizatoric și va finaliza procedurile de achiziție și dotări cu echipamente necesare. În același timp, Guvernul, prin ministerele și instituțiile de resort, va asigura completarea și menținerea stocurilor necesare pentru actuala situație, precum și pentru alte posibile situații sau evenimente de sanitate publică.

MEDICINA PRIMARĂ

• CNAS va acorda o creștere graduală a ponderii medicinei primare în cadrul bugetului FNUASS, astfel că până în anul 2024 procentul alocat să se înscrie în media europeană.

• CNAS va propune o serie de măsuri pentru simplificarea și debirocratizarea relației contractuale cu medicii de familie (utilizarea exclusivă a semnăturii și registrelor electronice), astfel încât resursele

de timp și financiare ale medicilor să poată fi folosite mai mult spre componența profesională.

• Contractele cadru, la a căror negociere reprezentanții medicilor de familie trebuie să fie parte activă, vor cuprinde cuantificarea clară și extinderea numărului și tipurilor de servicii medicale prestate (activități epidemiologice, de prevenție, programe de screening).

• Guvernul va avea ca prioritate optimizarea Sistemului Integrat Unic de Asigurări de Sănătate (SIUI) și aducerea lui la parametrii de funcționalitate normală, condiție de bază pentru o activitate eficientă a medicilor, dar și pentru scăderea cheltuielilor decontate.

MEDICINA DE AMBULATOR ȘI INVESTIGAȚIILE PARACLINICE

• CNAS va introduce obligativitatea tuturor furnizorilor de servicii de sănătate de a crea liste de așteptare pentru pacienții cronici pe criterii clare și transparente, diferențiate pe tipuri de patologii, precum și sisteme digitalizate de programări.

• CNAS va actualiza tarifele de decontare a serviciilor medicale din ambulator și paraclinic, precum si a plafoanelor pe furnizor în scopul creșterii accesibilității pacienților în medicina secundară prin negocierea contractului cadru si a normelor de aplicare cu asociațiile profesionale, patronale și de pacienți

• CNAS va stabili circuite separate pentru pacientul oncologic în sensul accesului mai facil și fără întârzieri la investigații în ambulator conform unor protocoale de urmărire pre și postoperatorie pentru fiecare tip de cancer.

• Ministerul Sănătății și CNAS vor dezvolta un pachet integrat de servicii conexe actului medical, decontat prin FNUASS, adresat pacienților cu afecțiuni din spectrul autist (logopedie, kinetoterapie, psihologie).

MEDICINA INTRASPITALICEASCĂ

• Ministerul Sănătății va realiza prin Direcțiile de sănătate publică controlul și va asigura implementarea efectivă a Planului Strategic de Prevenire și Combatere a Infecțiilor Nosocomiale la nivelul tuturor spitalelor publice și private, plan adoptat în 2016.

• Ministerul Sănătății și CNAS vor impune obligativitatea spitalelor publice de a introduce sisteme computerizate de programări, criterii clare și transparente de alcătuire a listelor de așteptare.

• Guvernul și Ministerul Sănătății vor dezvolta capacitatea de intervenție în cadrul Acțiunilor Prioritare de Infarct miocardic și Accident vascular cerebral prin înființarea în fiecare regiune a unui centru de trombectomie mecanică, dotarea la cele mai înalte standarde a centrelor județene de tromboliză intravenoasă, înființarea unui centru de coronarografie și stentare la nivelul fiecărui județ, precum și prin includerea în program a centrelor private care îndeplinesc criteriile stabilite în legislație. Astfel, principalele cauze de mortalitate tratabilă în România vor putea fi abordate profesionist și unitar la nivelul întregii țări.

Ministerul Sănătății împreună cu CNAS vor finaliza Masterplan pentru prevenirea și controlul cancerului - care va cuprinde și un nou tip de program curativ de chirurgie oncologică.

Ministerul Sănătății va finaliza Strategia Națională Pentru Pacienții cu Arsuri și va implementa primele măsuri pentru extinderea și îmbunătățirea infrastructurii pentru pacienții cu arsuri.

POLITICA MEDICAMENTULUI

• CNAS va adopta o nouă formulă de calcul a taxei clawback, ceea ce va permite reducerea timpului de introducere a unor terapii noi, inovatoare, cât și stoparea retragerii din România a medicamentelor generice esențiale pentru tratamentul multor afecțiuni.

• Ministerul Sănătății va crea un mecanism de control la zi al stocurilor de medicamente și vaccinuri și va implementa un pachet de măsuri pentru a asigura disponibilitatea continuă a terapiilor esențiale.

• Agenția Națională a Medicamentului și Dispozitivelor Medicale (ANMDM) va reduce timpii de evaluare pentru introducerea pe piață a noilor tratamente, pentru ca pacienții români să poată beneficia de tratament inovativ la fel de rapid ca și în spațiul comunitar.

DIGITALIZARE SI REFORMĂ ADMINISTRATIVĂ

• Ministerul Sănătății va dezvolta un proces de Digitalizare în Sănătate în parteneriat cu Agenția pentru Digitalizarea României.

CNAS va implementa de urgență toate măsurile necesare pentru optimizarea Sistemului Informatic Unic Integrat, ale cărui disfuncționalități majore îngreunează mult activitatea furnizorilor de servicii medicale pe toate palierele și reprezintă una dintre principalele probleme de accesare a serviciilor medicale de către pacienți.

***

XIII. Mediul și resursele naturale

Obiective imediate:

1. Guvernul PNL se angajează să ia toate măsurile necesare pentru a rezolva situațiile care fac obiectul procedurilor de infringement ce obligă cetățenii români la plata unor penalități considerabile.

2. Auditul programelor derulate de Administrația Fondului pentru Mediu, în vederea deblocării celor pentru care nu s-au mai alocat fonduri și a celor suspendate din suspiciuni de fraudă.

Sectorul forestier

Creșterea suprafeței ocupate cu păduri în România prin înființarea perdelelor forestiere de protecție a căilor de comunicație, a terenurilor agricole și împădurirea terenurilor degradate.

Implementarea unui plan național de combatere a tăierilor ilegale pentru sporirea și întărirea controalelor în zonele de risc identificate.

Finalizarea și operaționalizarea aplicației Inspectorul Pădurii, Woodtracking și a SUMAL 2.2, și finanțarea Inventarului forestier național ciclul 3.

Eficientizarea activității Gărzii forestiere prin actualizarea permanentă a hărților de risc pentru tăierile ilegale de păduri și constituirea unei baze de date cu informații actualizate legate de limitele proprietăților forestiere, în vederea unei mai bune monitorizări.

Gospodărirea apelor

Continuarea dialogului cu Comisia Europeană referitor la conformarea României pentru îndeplinirea obiectivelor legate de tratarea apelor uzate municipale și găsirea de soluții pentru evitarea infringementului.

Gestionarea deșeurilor

Elaborarea unui proiect de asistență tehnică și operațională finanțat din fonduri europene pentru sprijinirea autorităților locale în vederea creșterii capacității instituționale pentru implementarea colectării separate.

Stabilirea unor standarde minime în materie de servicii pentru colectarea separată (de exemplu, frecvența colectării, tipurile de containere etc.) în municipalități pentru a asigura rate ridicate de captare a deșeurilor reciclabile.

Implementarea unui sistem digitalizat unic de monitorizare a deșeurilor care va centraliza și contabiliza toate cantitățile raportate la nivel național.

Demararea unui program național de stimulare a colectării separate a deșeurilor municipale prin proiecte pilot de gestionare a fracției biodegradabile din deșeurile municipale.

Reformarea sistemului de transfer de responsabilitate a obligațiilor operatorilor economici care pun pe piață produse ambalate, echipamente electrice și baterii/acumulatori.

Inițierea unui program național de conștientizare a populației în legătură cu gestionarea eficientă a deșeurilor.

Arii protejate și biodiversitate

Creșterea capacității administrative a Agenției Naționale pentru Arii Naturale Protejate prin bugetarea posturilor prevăzute în Legea 95/2016, astfel încât la nivelul serviciilor teritoriale să existe un număr suficient de specialiști pentru a putea dezvolta managementul eficient necesar unei bune administrări.

Aprobarea prin HG a limitelor ariilor naturale protejate conform Directivei Inspire.

Dezvoltarea rețelei de structuri din subordinea ANANP cu rol în managementul ariilor naturale protejate și atragerea personalului calificat, competent și cu experiență în acest domeniu.

Calitatea aerului

Actualizarea și îmbunătățirea rețelei de monitorizare a calității aerului și asigurarea raportării datelor privind calitatea aerului cu respectarea obiectivelor de calitate prevăzute de directivele europene.

Creșterea nivelului de cunoaștere a concentrațiilor de poluanți în aerul ambiental, în special pentru PM10, PM2.5, NO2/NOx, prin dotarea rețelei naționale de monitorizare a calității aerului cu echipamente noi, utilizând fonduri naționale și europene.

Dezvoltarea unui sistem de prognoză a calității aerului care va funcționa ca un "avertizor" pentru populație în general, dar mai ales pentru populația sensibilă (copii și vârstnici), utilizând finanțarea din POIM.

Elaborarea Programului Național pentru Controlul Poluării Aerului, prin care vor fi identificate măsuri naționale de reducere a emisiilor de SO2, NO2/Nox, PM10, PM2.5, compuși organici volatili și amoniac, emisii care provin din încălzirea rezidențială, transport, agricultură și energie.

Referitor la proiectele ce urmează a fi finanțate din Fondul pentru Mediu, este prioritară reducerea emisiilor de dioxid de carbon/gaze cu efect de seră.

Acordarea a 60.000 de tichete pentru programul Rabla.

Creșterea bugetului pentru tichetele aferente mașinilor electrice și plug-in hybrid.

Evaluarea prioritară a cererilor de finanțare pentru panouri fotovoltaice și deschiderea unui nou apel.

Finanțarea transportului public de călători cu emisii scăzute (electric și GNC) și a stațiilor de reîncărcare pentru autovehicule electrice.

Se va finanța închiderea de depozite neconforme, atât pentru cele municipale, cât și pentru cele industriale în vederea evitării infringementului.

Se va demara programul de finanțare a iluminatului public stradal cu lămpi LED, precum și de eficientizare energetică pentru clădiri individuale rezidențiale sau clădiri publice.

Pregătirea măsurilor necesare pentru valorificarea oportunităților oferite de Pactul ecologic european, precum și pentru gestionarea efectelor posibile generate de noua politică europeană de mediu.

***

XIV. Cultură și patrimoniu

Ministerul Culturii trebuie să asigure un echilibru dinamic între protejarea patrimoniului, încurajarea creației contemporane, difuzarea valorilor culturale universale în România și, totodată, a valorilor culturii românești în lume.

Programul de Guvernare PNL pentru anul 2020 va continua reformele si proiectele inițiate în ultimele luni.

1. **Continuarea procesului privind eficientizarea și reorganizarea structurii actuale a Ministerului Culturii** prin modificarea Hotărârii Guvernului 90/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Culturii.

2. **Pregătirea demersurilor pentru transpunerea în legislația națională a trei Directive Europene** care privesc aspecte relevante referitoare la proprietatea intelectuală și furnizarea de servicii mass-media audiovizuale:
   - Directiva UE nr. 790/2019 privind dreptul de autor și drepturile conexe pe piața unică digitală (Directiva Copyright);
   - Directiva UE nr. 789/2019 de stabilire a normelor privind exercitarea dreptului de autor și a drepturilor conexe, aplicabile anumitor transmisii online ale organismelor de radiodifuziune și anumitor retransmisii ale programelor de televiziune și radio și de modificare a Directivei 93/83/CEE a Consiliului;
   - Directiva UE nr. 1808/2018 de modificare a Directivei 2010/13/UE privind coordonarea anumitor dispoziții stabilite prin acte cu putere de lege sau acte administrative în cadrul statelor membre cu privire la furnizarea de servicii mass-media audiovizuale (Directiva serviciilor mass-media audiovizuale)

3. **Implementarea planului de acțiuni privind înscrierea sitului Roșia Montană în lista patrimoniului universal UNESCO asumat odată cu reluarea procedurilor:**
   - Consultarea și sprijinirea autorităților locale în vederea stabilirii unui calendar privind elaborarea Planului Urbanistic General – PUG.
   - Finalizarea procedurilor de clasare – clădiri valoroase recunoscute ca monumente istorice.
   - Finanțarea prin Programul Național de Restaurare a Casei parohiale greco-catolice și a Casei parohiale reformate, dar și analizarea finanțării lucrărilor de intervenții de urgență necesare pentru o serie de alte monumente.
   - Transferul Muzeului Mineritului din administrarea Întreprinderii Miniere Roșia Montană (filială Minvest S.A.) în cea a Ministerului Culturii, pentru a înființa Muzeul National al Mineritului Aurifer.
4. **Continuarea tuturor demersurilor necesare privind implementarea Programul Cultural Național "Timișoara - Capitală Europeană a Culturii în anul 2021"** prin numirea unui Comisar pentru Programul Național Cultural Timișoara - Capitală Europeană a Culturii în anul 2021.
5. Realizarea tuturor demersurilor necesare pentru implementarea prevederilor Legii 157/2019 privind înființarea **Muzeului Ororilor Comunismului în România**.

6. **Continuarea procedurilor privind acreditarea și deschiderea Muzeului Național Brătianu** aflat acum în subordinea Ministerului Culturii, cu sediul în imobilul "Vila Florica" pentru a reda publicului un monument istoric de importanță națională, care a fost ținut în umbră de guvernele anterioare.

7. **Elaborarea și adoptarea Codului Patrimoniului Cultural prin Proiectul „Monumente istorice - planificare strategică și politici publice optimizate" SIPOCA 389 / SMIS 115895,** finanțat din Programul Operațional Capacitate Administrativă, implementat de Ministerul Culturii.

8. **Reluarea lucrărilor pentru refacerea unor mari obiective de patrimoniu aflate într-o stare avansată de degradare:** Muzeul Național de Istorie a României, Teatrul Național din Cluj-Napoca și continuarea investițiilor în obiective culturale de importanță națională: Muzeul Revoluției Anticomuniste, Muzeul Național de Artă Contemporană, Muzeul Național Brătianu (vila Florica), prin semnarea unui nou acord-cadru de împrumut cu Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei.

9. **Pregătirea dosarelor pentru înscrierea elementelor de patrimoniul cultural imaterial din România în Lista Reprezentativă a Patrimoniului Cultural Imaterial al Umanității - Dosarul** "Arta cămășii cu altiță – element de identitate culturală în România și Republica Moldova" și "Tradițiile de creștere a cailor lipițani" în parteneriat cu Slovenia, Slovacia, Bosnia și Herțegovina, Ungaria, Croația și Italia, pentru a fi inclus pe Lista reprezentativă a patrimoniului cultural imaterial UNESCO.

10. **Menținerea dialogului permanent inițiat în ultimele luni de Ministerul Culturii cu sectorul cultural** în vederea continuării, îmbunătățirii și inițierii unor politici publice de susținere a operatorilor culturali independenți și a artelor contemporane și continuarea procesului de atragere de finanțări externe nerambursabile pentru finanțarea sectorului cultural.

***

XV. Apărare și securitate națională

Contextul de securitate regional și global continuă să fie caracterizat de o deteriorare accentuată, iar noile amenințări de natură convențională și hibridă, în același timp, necesită o abordare comprehensivă și interinstituțională prin integrarea tuturor instrumentelor de putere destinate apărării și siguranței naționale.

România se confruntă cu o paletă largă de amenințări, mult mai sofisticate și mai complexe, care produc efecte specifice pe întreg palierul de apărare și reziliență națională, iar uneori chiar pe linia surprinderii strategice. În Regiunea Mării Negre, precum și în proximitatea acesteia ne confruntăm cu o serie de conflicte înghețate în Republica Moldova, Georgia, Azerbaidjan, dar și cu prima linie a frontului deschis de Federația Rusă prin invadarea unor regiuni din estul Ucrainei și anexarea Peninsulei Crimeea care a devenit, astfel, o platformă de proiecție a forței dincolo de Marea Neagră, în Marea Mediterană și are posibilități de extensie acolo unde o cer interesele politico-militare ale Federație Ruse.

De asemenea, în cuprinsul analizelor de securitate este relevantă prezența amenințărilor cibernetice orchestrate de actori statali sau non-statali ce vizează nu doar instituții, companii de stat și infrastructură strategică – transporturi, sănătate, energie, spațiu informațional, sistem financiar-bancar - ci și persoane sau companii private, riscând, prin toate acestea, să pună în pericol buna funcționare a societății în ansamblul său.

Ținând cont de aceste aspecte, România trebuie să continue să acorde atenția cuvenită constructului de securitate și apărare într-un angrenaj calibrat pe relevanța tuturor instrumentelor de putere ale statului. Prevederile actualei Strategii de Apărare Națională a conferit fundamentul încheierii, pentru prima dată după 1990, a ciclului de planificare strategică ce a vizat transformarea și modernizarea instituțiilor de forță ale țării, aplicând o politică coerentă de investiții în apărare, pe o perioadă îndelungată, cât și intensificând relevanța de pivot regional de securitate prin consolidarea parteneriatului strategic cu SUA, dar și cu celelalte țări cu care avem semnate parteneriate strategice.

În același timp, este necesar ca țara noastră să dea dovadă de tenacitate și coerență strategică în promovarea intereselor sale de securitate la nivelul NATO și UE. Pe de altă parte, România trebuie să continue dialogul cu aliații și partenerii din regiune, cu Turcia, Bulgaria, Ucraina și Georgia, pentru a întări mecanismele de

descurajare și a crește coeziunea NATO în regiune. Cooperarea regională în formatul Inițiativei Bucharest 9, propusă de România, precum și Inițiativa celor Trei Mări contribuie la echilibrarea balanței de securitate și creșterea coerenței la nivelului flancului estic și va permite țării noastre să mențină pe agenda NATO, împreună cu celelalte state aliate din regiune, teme de securitate vitale.

Obiective

Valorificând apartenența la NATO și la UE, dar și a Parteneriatului Strategic cu SUA, România a reușit să rămână un pilon de stabilitate și predictibilitate pe flancul estic, în ciuda contextului politic și militar complicat atât la nivel național cât și internațional.

Principalele obiective asumate de guvernarea PNL, pe termen scurt, mediu și lung, sunt:

- prezervarea suveranității și a integrității teritoriale a României prin consolidarea capacității naționale de apărare și a rezilienței în fața amenințărilor de tip hibrid;
- consolidarea profilului de apărare și descurajare al României în cadrul NATO și al UE;
- consolidarea treptată a profilului României de furnizor și garant de securitate în regiunea extinsă a Mării Negre și în Balcani.

Măsuri

1. Aprofundarea Parteneriatului Strategic cu SUA, ca pilon de politică externă și de apărare, alături de apartenența la NATO și la UE.

2. Continuarea alocării a 2% din PIB pentru Apărare, potrivit angajamentelor luate în cadrul NATO și al UE.

3. Fundamentarea procedurilor de achiziții de tehnică și echipamente militare pentru realizarea Planului de Înzestrare a Armatei României pentru perioada 2020-2029, astfel încât să se asigure interoperabilitatea și complementaritatea cu capabilitățile specifice ale celorlalte state membre NATO, UE și ale celor cu care România are semnate Parteneriate Strategice.

4. Dezvoltarea industriei naționale de apărare prin:

- încurajarea producției în întreprinderi cu capital românesc, în funcție de necesitățile naționale de apărare și de capacitatea internă de producție a unor echipamente interoperabile la nivel NATO;
- reglementarea legislației naționale în domeniul achizițiilor externe astfel încât contractele să fie însoțite obligatoriu de operațiuni compensatorii în condiții echitabile;
- atragerea de finanțare europeană prin Fondul European de Apărare și Programul European de Dezvoltare Industrială în Domeniul Apărării (EDIDP), care să asigure nu doar retehnologizarea

industriei naționale de apărare, ci și interoperabilitatea echipamentelor Armatei Române cu cele ale aliaților euroatlantici.

5. Consolidarea participării României în cadrul PESCO (Cooperare Structurată Permanentă) și a tuturor programelor europene din domeniul apărării.

6. Constituirea și operaționalizarea grupului de lucru MApN – Industrie de Apărare pentru eficientizarea participării României în programele europene de apărare.

7. Consolidarea parteneriatelor strategice cu statele aliate de pe flancul estic al NATO și intensificarea exercițiilor militare comune.

8. Dezvoltarea și modernizarea bazelor strategice de pe teritoriul României.

9. Dezvoltarea, pe termen mediu și lung, a infrastructurii de transport astfel încât să faciliteze deplasarea rapidă pe axele vest-est, nord-sud, în contextul proiectelor NATO și UE de mobilitate militară.

10. Amplificarea prezenței Aliate pe teritoriul României, în domeniul terestru, maritim și aerian, ca strategie de apărare și descurajare.

11. Continuarea participării în operații și misiuni externe sub egida NATO, PSAC, ONU, OSCE, întărind, astfel, credibilitatea României în respectarea angajamentelor internaționale asumate în cadrul organizațiilor internaționale, precum și fructificând aceasta ca o oportunitate de creștere a calității instruirii și pregătirii personalului.

12. Continuarea procesului de reorganizare și transformare a structurilor centrale, comandamentele, marilor unități și unităților pentru a răspunde nevoilor de compatibilitate cu structurile similare din țările membre NATO și UE, dar și cerințelor generate de tehnică și echipamentele intrate în dotare.

13. Modernizarea învățământului militar pentru a se alinia la evoluția specifică din domeniu și, astfel, personalul Armatei Române să fie pregătit, nu doar pentru amenințări clasice, ci și noi tipuri de provocări și amenințări la adresa siguranței naționale.

14. Asigurarea dinamicii de personal potrivit nevoilor actuale și de perspectivă ale Ministerului Apărării Naționale.

15. Elaborarea strategiei de reacție rapidă și contracarare a amenințărilor de tip hibrid, care să includă elemente de comunicare strategică, securizarea spațiului informațional și creșterea rezilienței infrastructurii de comunicații la atacuri cibernetice.

16. Apărarea drepturilor istorice, legitime și morale ale militarilor români în activitate, în rezervă și în retragere.

17. Crearea unor programe extinse de suport psihologic destinate militarilor români întorși din teatrele de operații și familiilor acestora pentru tratarea sindromului de stres posttraumatic.

18. Reafirmarea sprijinului instituțional deplin pentru militarii din teatrele de operații, care trebuie să se bucure de cel mai înalt respect pentru efortul depus și riscurile personale asumate în îndeplinirea misiunilor.

19. Dezvoltarea și asigurarea pregătirii rezervei operaționale a Armatei Române, cu accent pe rezerva voluntară.

20. Tratarea cu importanța cuvenită a legislației cultului eroilor, având în vedere însemnătatea simbolică și emoțională majoră a acestui domeniu și tendințele de instrumentare politică.

***

XVI. Politica externă și afacerile europene

I. Orientarea conceptuală generală

Obiectivul principal al politicii externe a României este creșterea influenței pe plan extern și a profilului internațional al României, prin consolidarea capacității noastre de a proiecta în vecinătate și dincolo de aceasta valorile democratice ale statului de drept și stabilitate, precum și de a furniza securitate, în scopul creșterii siguranței și prosperității cetățenilor români. Politica externă a României va continua procesul de consolidare ca vector important de modernizare și aprofundare a procesului de occidentalizare a societății și statului.

Politica externă a României va continua să se caracterizeze prin predictibilitate și prin îndeplinirea strictă și responsabilă a angajamentelor asumate. În egală măsură, politica externă a României va trebui să fie o politică de consens național, condusă pe principii de profesionalism, rigoare, eficiență, onestitate, stabilitate și continuitate în promovarea și apărarea obiectivelor și intereselor naționale de politică externă.

Politica externă a României urmărește permanent respectarea strictă a dreptului internațional, ale cărui instrumente vor fi utilizate pentru creșterea eficienței acțiunii de politică externă a statului. În același timp, România va continua să fie ferm angajată în susținerea multilateralismului, precum și a promovării statului de drept la nivel internațional. Totodată, pentru a fi eficientă și a răspunde adecvat provocărilor actuale ale mediului internațional, politica externă trebuie corelată permanent în materie de obiective, priorități și implementare cu politica de securitate și apărare.

Realizarea de către Guvernul României, în principal prin Ministerul Afacerilor Externe (MAE), a obiectivelor de politică externă din prezentul program de guvernare se va face în strânsă coordonare cu Președintele României, având în vedere rolul său constituțional de factor de decizie în domeniul politicii externe. Va fi menținută o relație strânsă cu Comisiile parlamentare de specialitate – prin participarea constantă a conducerii MAE la ședințele acestora și trimiterea de informări regulate pe teme de actualitate.

II. Obiective și măsuri

Politica externă a României va fi îndreptată cu prioritate în direcția consolidării triadei esențiale care o definește: continuarea întăririi și extinderii Parteneriatului Strategic cu Statele Unite, precum și creșterea rolului, contribuției și profilului României în Uniunea Europeană și respectiv în NATO.

Având în vedere că acești trei piloni fundamentali definesc comunitatea de valori din care facem parte și ne asigură securitatea și prosperitatea, se va acționa pentru consolidarea strategică a acestora, a relației dintre ei, precum și pentru creșterea relevanței României în cadrul lor.

Guvernul României va urmări aprofundarea și dezvoltarea Parteneriatului Strategic cu Statele Unite ale Americii în toate dimensiunile sale: de la cooperarea politico-militară și de securitate la cooperarea economică, respectiv cea culturală, inclusiv în domeniul cercetării și inovării, în conformitate cu deciziile întrevederilor la nivel prezidențial din 2017 și 2019 și în conformitate cu Declarația Comună privind Parteneriatul Strategic pentru Secolul XXI între România și Statele Unite (Washington, la 13 septembrie 2011) și cu Declarația Comună adoptată de Președinții României și SUA la Washington, la 20 august 2019, care marchează decisiv aprofundarea Parteneriatului Strategic în domenii esențiale. Astfel, Guvernul României va urmări cu prioritate:

- dezvoltarea Dialogului Strategic bilateral și eficientizarea grupurilor de lucru din cadrul acestuia;
- dezvoltarea pe mai departe a dimensiunii militare a Parteneriatului Strategic, inclusiv creșterea prezenței militare americane în România, ca garanție de securitate complementară NATO, în fața provocărilor complexe din regiune;
- acordarea unei atenții sporite securității energetice, o cooperare intensificată cu Statele Unite fiind importantă pentru punerea în valoare a resurselor din platoul continental românesc al Mării Negre, dar și pentru dezvoltarea eficientă a capacităților nucleare civile ale României de a produce energie, în conformitate cu Memorandumul de Înțelegere semnat în septembrie 2019. Intensificarea acestei cooperări este necesară pentru întărirea independenței energetice a României, dar și pentru creșterea rolului său în asigurarea securității energetice a regiunii;
- intensificarea cooperării în domeniul securității cibernetice, inclusiv al rețelelor de comunicații de tip 5G, în conformitate cu Memorandumul de Înțelegere semnat în august 2019;
- stimularea consistentă a dimensiunii economice și de investiții a Parteneriatului Strategic;
- stimularea cooperării pe dimensiunea educație, inovare, cultură, cercetare a Parteneriatului Strategic;
- continuarea activă a demersurilor de aderare a României la programul Visa Waiver.

În cadrul Uniunii Europene, România va continua să acționeze ca stat profund dedicat consolidării proiectului european, care trebuie să aducă o Uniune mai puternică, mai coezivă, mai aproape de cetățenii europeni, capabilă să le asigure securitatea și prosperitatea, fiind urmărită creșterea profilului și influenței României în UE, mai ales în contextul retragerii Regatului Unit din UE. Astfel Guvernul României va urmări cu prioritate:

- fructificarea beneficiilor rezultate pentru România din exercitarea Președinției Consiliului UE în semestrul I al anului 2019, inclusiv în ce privește implicarea activă în procesul decizional la nivel UE, pe măsura posturii României ca al șaselea stat ca pondere din UE27, precum și prin racordarea în continuare la nucleul statelor care promovează consolidarea UE;
- punerea în valoare a rezultatelor Summit-ului de la Sibiu din 9 mai 2019 și implicarea activă în implementarea Agendei Strategice 2019-2024;
- continuarea demersurilor pentru aderarea la Spațiul Schengen, care va consolida funcționarea acestuia și securitatea Uniunii;
- continuarea demersurilor pentru aderarea la Zona Euro, cu luarea în considerare a unui calendar realist și în conformitate cu interesele economice și sociale ale României;
- continuarea demersurilor de finalizare a MCV, pe baza unor progrese reale în ceea ce privește independența și eficiența sistemului judiciar românesc;
- participarea la formatele de cooperare consolidată, care vizează aprofundarea integrării europene, cum sunt inițiativele în domeniul apărării europene, în deplină complementaritate cu NATO;
- susținerea agreării unui parteneriat ambițios și cuprinzător între Uniunea Europeană și Marea Britanie;
- susținerea în continuare a demersurilor pentru adoptarea și implementarea la nivelul Uniunii a unei politici sustenabile în domeniul gestionării migrației;

- susținerea în continuare a politicii de extindere, pe baza meritelor proprii ale candidaților, evidențiate în procesul de reformă, inclusiv a recunoașterii perspectivei europene a statelor din Vecinătatea Estică;
- sprijinirea eficientizării Parteneriatului Estic;
- continuarea implicării active în negocierea noului cadru financiar multianual și sprijinirea ajungerii la un acord cât mai rapid la nivelul UE, cu asigurarea unor alocări corespunzătoare pentru politica de coeziune și politica agricolă comună;
- sprijinirea rolului de lider al UE în domeniul combaterii schimbărilor climatice; susținerea obiectivelor formulate prin Pactul Ecologic European, concomitent cu susținerea unei tranziții juste și echitabile către neutralitate climatică, inclusiv cu alocarea fondurilor necesare;
- promovarea unei prezențe românești consolidate în instituțiile europene.

În cadrul NATO, se va acționa pentru creșterea pe mai departe a relevanței României în organizație și pentru ca Alianța să rămână cea mai puternică și eficientă organizație de apărare colectivă din istorie, prin contribuția la consolidarea sa, inclusiv prin finalizarea procesului de adaptare a NATO la mediul schimbat de securitate, în ce privește riscurile, amenințările și provocările dinspre Est și dinspre Sud. Astfel, Guvernul României va urmări cu prioritate:

- sprijinirea întăririi coerenței și eficienței de ansamblu a Alianței, inclusiv asigurarea, cu prioritate, a unui Flanc Estic mai bine apărat, de natură să sporească descurajarea oricărei amenințări dinspre Est;
- continuarea demersurilor pentru întărirea rolului și capabilităților Alianței în domeniul apărării colective și descurajării, întărirea Flancului Estic urmând să aibă loc în mod unitar și coerent, fără diferențe între Nordul și Sudul său, ceea ce va duce la securizarea Mării Negre, a cărei securitate este esențială pentru securitatea transatlantică și a României;
- continuarea demersurilor pentru creșterea prezenței aliaților în structurile aliate de pe teritoriul României, fie că este vorba despre Brigada Multinațională, care trebuie să devină gata de acțiune imediată în orice tip de situație de criză, fie că este vorba despre structurile de comandament sau alte tipuri de structuri aliate existente sau pe care dorim să le creăm pe teritoriul României;
- susținerea consolidării rezilienței și a capacităților de apărare ale partenerilor din vecinătate, în mod echilibrat, inclusiv pentru cei din est, în cadrul efortului Alianței de proiectare a stabilității;
- susținerea în continuare a creșterii rolului Alianței în combaterea terorismului, inclusiv prin întărirea capacității partenerilor din sud de a face față acestui fenomen;
- susținerea pe mai departe a partajării echitabile a responsabilităților în cadrul NATO, prin alocarea în continuare a 2% din PIB pentru apărare, anual;
- susținerea, în continuare, a sistemului NATO de apărare împotriva rachetelor balistice;
- sprijinirea întăririi parteneriatului NATO - Uniunea Europeană ca modalitate de a consolida sinergia și complementaritatea acțiunii lor;
- susținerea în continuare a politicii NATO a „ușilor deschise", pe baza meritelor proprii și a progreselor candidaților;
- implementarea deciziilor convenite cu prilejul reuniunii șefilor de stat și guvern de la Londra, din decembrie 2019, inclusiv prin implicarea activă a României în procesul de reflecție menit să conducă la consolidarea dimensiunii politice a Alianței, a procesului de adaptare a acesteia și continuarea măsurilor aliate de consolidare a descurajării și apărării.

Susținerea de către România a consolidării relației transatlantice, ca factor de potențare a celor trei piloni fundamentali ai politicii noastre externe - fie în relația dintre ei, cum este cazul relației dintre Uniunea Europeană și Statele Unite, fie în interiorul lor, în cazul NATO, având o importanță majoră pentru civilizația democratică occidentală, din care facem parte. România, ca partener strategic puternic al SUA și ca stat profund atașat consolidării proiectului european, va acționa pentru ca această relație să nu aibă sincope și să

se intensifice, plecând de la premisa că securitatea, în sens larg, a UE depinde de cea a SUA și reciproc, formând o comunitate unică de securitate transatlantică, deci orice afectare a relației transatlantice afectează securitatea comună. În același timp, în NATO o relație transatlantică solidă constituie fundamentul esențial al securității aliate, legată inexorabil de aplicarea eficientă a apărării colective definite de articolul V al Tratatului de la Washington.

O altă prioritate va fi dezvoltarea și aprofundarea în continuare a parteneriatelor și relațiilor bilaterale europene cu caracter strategic ale României, atât a celor care contribuie la alăturarea României la nucleul Uniunii Europene consolidate, cât și a celor cu valoare adăugată pentru atingerea obiectivului de asigurare a securității și prosperității României, cu alte state din Europa sau din Asia.

Astfel, Guvernul va continua demersurile intense pentru dezvoltarea și aprofundarea relației strategice cu Germania, a parteneriatului strategic cu Franța, consolidarea în continuare a parteneriatului strategic cu Polonia, a parteneriatului strategic consolidat cu Italia, a parteneriatului strategic cu Spania. Va acționa pentru a aduce la zi și aprofunda, în contextul post-Brexit, a parteneriatului strategic cu Regatul Unit, de o manieră convergentă cu negocierile privind viitoarea relație a UE cu acest stat. Va acorda atenție parteneriatului strategic cu Turcia.

De asemenea, se va acționa pentru ridicarea la nivel de parteneriat strategic relația cu Georgia și se va continua parteneriatul strategic cu Azerbaidjan. Se vor continua eforturile pentru finalizarea negocierilor privind ridicarea la nivel de parteneriat strategic a relației cu Japonia și se va continua parteneriatul strategic cu Republica Coreea. Se va continua aprofundarea relației strategice cu Israel (inclusiv pe baza relației speciale cu comunitatea cetățenilor israelieni de origine română), precum și relațiile tradiționale cu statele arabe din Orientul Mijlociu și Nordul Africii, precum și din regiunea Golfului, inclusiv pe dimensiunea comercială și investițională. România va menține poziția sa tradițională privind finalizarea Procesului de Pace din Orientul Mijlociu, inclusiv cu privire la statutul Ierusalimului.

În ceea ce privește vecinătatea imediată, prioritatea permanentă a României va continua să o reprezinte dezvoltarea și adâncirea Parteneriatului Strategic pentru Integrarea Europeană a Republicii Moldova, pe baza comunității unice de limbă, identitate, istorie, cultură. România va continua politica de sprijin al drumului european al Chișinăului, inclusiv prin consolidarea instituțiilor democratice, precum și prin proiectele bilaterale de interconectare strategică și cele cu beneficii directe pentru cetățenii Republicii Moldova numai pe baza asumării de către autoritățile acesteia, prin acțiuni concrete, a integrării europene și procesului de reformă pe care îl presupune. Așadar, sprijinul României, inclusiv financiar, va continua să urmărească cu prioritate interesele cetățenilor din Republica Moldova și va fi strict condiționat de continuarea reformelor esențiale pentru dezvoltarea democratică a Republicii Moldova și avansarea parcursului său european. Totodată, România va continua să sprijine o soluție a conflictului transnistrean care să respecte pe deplin integritatea teritorială a Republicii Moldova, în granițele internațional recunoscute, și care să nu afecteze vectorul pro-european al acestui stat.

În ce privește pe ceilalți vecini direcți ai României, se va urmări optimizarea acestor relații, în funcție de particularitățile fiecăreia. Astfel: relația cu Ungaria va fi abordată în cadrul oferit de Tratatul de bază din 1996 și de Declarația de parteneriat strategic din 2002, precum și în spiritul bunei-vecinătăți și se va urmări reluarea activității Comitetului de specialitate bilateral privind minoritățile; în relația cu Ucraina, România va continua sprijinirea suveranității, integrității teritoriale și a aspirațiilor sale europene și va acționa ferm în relația bilaterală pentru soluționarea problemelor aflate încă pe agendă, inclusiv și mai ales cu privire la asigurarea protecției conform standardelor europene a drepturilor persoanelor aparținând minorității române; vor continua demersurile de întărire a relației strategice cu Bulgaria și cooperarea la nivel regional, în cadrul UE

și NATO și se va urmări reluarea negocierilor pentru finalizarea delimitării spațiilor maritime în Marea Neagră; va fi promovată dezvoltarea relației cu Serbia și susținerea aspirațiilor sale europene, dar și apărarea drepturilor și identității românilor din Serbia, indiferent de regiunea unde trăiesc pe teritoriul statului vecin, inclusiv reluarea activității Comisiei bilaterale în domeniu.

Se va urmări cu prioritate consolidarea stabilității și securității în Balcanii de Vest, precum și dezvoltarea pe principii democratice și promovarea creșterii și integrării economice, elemente esențiale racordării statelor interesate din regiune la setul de valori și reguli ale Uniunii. Aceste obiective presupun o prezență activă a României în regiune, inclusiv prin transferul propriei experiențe de transformare democratică și de reforme.

Se va acționa, de asemenea, în continuare pentru dezvoltarea relațiilor parteneriale cu statele din Asia Centrală, dar și cu alte state din Asia, Africa și America Latină, mai ales pe dimensiunea economică.

Totodată, un loc aparte îl vor avea mecanismele regionale la crearea și dezvoltarea cărora România a participat și participă:

- Formatul București/B9, co-fondat de România și Polonia în 2015, formulă de cooperare regională a statelor din Flancul Estic al NATO, ca modalitate complementară de susținere a coeziunii Alianței;
- Inițiativa celor 3 Mări, ca platformă de cooperare regională a celor 12 state din arealul dintre Mările Neagră, Baltică și Adriatică, instrument de susținere a coeziunii UE prin dezvoltarea economică a regiunii, prin stimularea interconectivității în vederea ajungerii la nivelul real de convergență cu statele din vestul Uniunii, dar și de susținere a relației transatlantice prin stimularea implicării economice a SUA în Europa – la maturizarea politică și conceptuală a căreia România a jucat un rol decisiv prin Summitul găzduit în 2018;
- Organizația Cooperării Economice a Mării Negre (OCEMN), a cărei Președinție-în-Exercițiu este exercitată de România începând cu ianuarie 2020, pentru un mandat de 6 luni;
- Procesul de Cooperare în Europa de Sud-Est (SEECP), Consiliul Cooperării Regionale, Inițiativa Central Europeană, formate consacrate de dialog și cooperare regională, în care România a avut o implicare și contribuții de substanță, încă de la lansarea acestora;
- Trilaterala pe teme de securitate cu Polonia și Turcia;
- Alte formate trilaterale de interes.

În ceea ce privește Rusia, se va promova o relație pragmatică și predictibilă, care depinde de implicarea constructivă a Rusiei în soluționarea conflictului din Ucraina și în redresarea balanței strategice în Vecinătatea Estică, respectarea angajamentelor internaționale și a dreptului internațional fiind o condiție absolut necesară pentru intensificarea dialogului. Va fi urmărită, totodată, gestionarea relațiilor economice cu respectarea strictă a regimului de sancțiuni decise de UE în conexiune cu ocuparea ilegală a Crimeii și situația din Estul Ucrainei, care trebuie să continue până la soluționarea crizei din Ucraina. Va fi susținută continuarea activității Comisiei comune româno-ruse pentru studierea problemelor izvorâte din istoria relațiilor bilaterale, inclusiv problema Tezaurului României depus la Moscova în timpul Primului Război Mondial.

În ceea ce privește China, vor fi continuate eforturile de punere în valoare a parteneriatului amplu și de cooperare bilateral, care a ajuns în 2019 la a 15-a aniversare, cu respectarea intereselor economice și strategice ale României și în linie cu Comunicarea Comună a Comisiei Europene și a Înaltului Reprezentant pentru Afaceri Externe și de Securitate din 2019.

Se va acționa pentru promovarea adecvată a diplomației economice, cu accent pe atragerea de investiții străine și identificarea de oportunități investiționale pentru companiile românești, respectiv pentru

stimularea schimburilor comerciale, urmărindu-se o balanță comercială echilibrată. Se va acționa pe mai departe pentru aderarea României la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, pentru realizarea proiectului coridorului de transport de mărfuri Marea Neagră – Marea Caspică, pe baza Declarației Comune a României, Georgiei, Azerbaidjanului și Turkmenistanului semnată în 2019, la București, pentru buna pregătire a participării României la Expoziția mondială 2020 „Connecting Minds, Creating the Future" (Dubai, Emiratele Arabe Unite), derularea unor acțiuni comune ale MAE cu CCIR și Camerele de Comerț și Industrie bilaterale în vederea promovării și susținerii acelor domenii de interes, atât pentru companiile locale, cât și companiile străine, precum și pentru dezvoltarea unor ateliere de lucru cu teme prioritare și de actualitate. În planul securității energetice, vor fi susținute, inclusiv în cadrul Inițiativei celor Trei Mări, proiectele de interes național menite să asigure o diversificare a surselor și rutelor de transport, cum este BRUA, se va urmări valorificarea surselor interne, precum și concretizarea proiectelor de interconectare a rețelelor de energie între România și vecinii ei, inclusiv cele cu Republica Moldova. De asemenea, în cadrul Inițiativei celor Trei Mări vor fi susținute proiectele de interconectare în domeniul transport și digital, de interes pentru România.

Se va urmări activ promovarea și apărarea intereselor și identității românilor din afara granițelor, inclusiv prin stimularea activității Comisiilor Mixte cu alte state privind minoritățile și sprijinirea implementării recomandărilor acestora, în vederea asigurării respectării drepturilor acestora conform standardelor internaționale și pentru valorificarea experienței și bunelor practici ale României în domeniul minorităților.

Sustinerea multilateralismului se va manifesta, printre altele, prin continuarea unui profil activ în cadrul Organizației Națiunilor Unite (ONU), al Consiliului Europei, al Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE), al Organizației Internaționale a Francofoniei ș.a. România va continua să promoveze activ valorile democrației și statului de drept, combaterea și prevenirea antisemitismului, xenofobiei, rasismului, intoleranței, precum și combaterea terorismului, inclusiv în cadrul Coaliției globale anti-Daesh, respectiv prin promovarea unor soluții de drept internațional / ale justiției internaționale. În acest sens, demersurile României se vor intensifica, inclusiv utilizând pârghiile oferite de deținerea Președinției Comunității Democrațiilor (2019-2021).

Vor fi continuate acțiunile de eficientizare a serviciilor consulare, în beneficiul cetățenilor români din afara granițelor, inclusiv prin extinderea și modernizarea rețelei consulare, actualizarea și mentenanța instrumentelor necesare activității consulare, asigurarea unei reacții rapide și eficiente în cazuri de crize consulare, asigurarea de personal bine pregătit, să răspundă cu promptitudine, respect și profesionalism solicitanților de servicii consulare.

În ceea ce privește alegerile parlamentare din cursul anului 2020, ca obiectiv prioritar se va urmări organizarea și derularea acestora în afara granițelor în condiții optime, în conformitate cu limitele competențelor MAE stabilite prin legislația în vigoare, ținând cont de procedurile implementate cu succes în cadrul procesului de organizare și desfășurare a alegerilor prezidențiale din noiembrie 2019.

La nivel instituțional, se va continua procesul de reorganizare a MAE pe principii de profesionalism, rigoare, eficiență și corectitudine, pentru ca diplomația română să poată performa cât mai eficient în apărarea intereselor cetățenilor români. În acest scop, vor fi susținute în același ritm intens demersurile de consolidare a corpului diplomatic și consular și a personalului de specialitate din cadrul MAE ca un corp de elită, profesionist, inclusiv prin continuarea procesului de recrutare în cadrul MAE, prin organizarea de concursuri, pentru înlocuirea numărului mare de detașați din mediul privat, a căror detașare încetează la 31 august 2020. Vor fi continuate cu prioritate demersurile de depolitizare și profesionalizare a MAE și menținerea caracterului independent și apolitic al corpului diplomatic și consular. De asemenea, se va acționa pentru

asigurarea resurselor necesare MAE, inclusiv a unui nou sediu adecvat, respectiv pentru optimizarea sediilor misiunilor diplomatice, mai ales a celor aflate în proprietatea statului român. Se va urmări intensificarea colaborării cu mediul academic şi think-tank-urile de profil, promovarea adecvată a diplomaţiei culturale, precum şi o comunicare publică profesionistă şi eficientă.

Măsuri şi obiective în relaţia cu diaspora românească gestionate de Departamentul pentru Românii de Pretutindeni

- Facilitarea inserţiei şi reinserţiei sociale, precum şi pe piaţa muncii din România a cetăţenilor români cu reşedinţa sau domiciliul în străinătate, la restabilirea acestora pe teritoriul României, precum şi atragerea oamenilor de afaceri români din diaspora pe piaţa din România; sprijinirea integrării în sistemul de învăţământ a copiilor români reveniţi din diaspora.
- Iniţierea unui program EXPAT, prin care să fie sprijiniţi cetăţenii români cu expertiză din ţările Uniunii Europene pentru instalarea pe teritoriul României şi iniţierea adaptării legislaţiei pentru adoptarea şi integrarea acestor experţi, prin crearea Reţelei Profesionale de Excelenţă;
- Iniţierea adoptării de măsuri legislative menite să creeze un cadru favorabil pentru încurajarea cetăţenilor români din diaspora să investească în România;
- Facilitarea recuperării/redobândirii/obţinerii cetăţeniei române în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- Intensificarea cooperării cu autorităţile centrale şi locale din statele vecine şi din Balcani, pentru a putea promova mai eficient drepturile etnicilor români, în conformitate cu standardele europene;
- Continuarea măsurilor de sprijin în domeniul educaţiei pentru românii din afara graniţelor, respectiv în alte domenii, inclusiv al programelor organizaţiilor persoanelor aparţinând comunităţilor româneşti, menite să consolideze identitatea naţională;
- Extinderea programului de acordare a burselor pentru elevii etnici români cu domiciliul stabil în statele din vecinătate şi Balcani, care au rezultate şcolare deosebite şi care studiază în şcolile cu predare în limba română sau cu studiul unor materii în limba română ca limbă maternă, din sistemul preuniversitar de învăţământ din statele de rezidenţă;
- Reformarea politicii de acordare a burselor pentru etnicii români de pretutindeni. Iniţierea, în acest sens, a unor dezbateri publice largi cu implicarea tuturor părţilor (factori de decizie, elevi, studenţi, absolvenţi, experţi, şefi ai instituţiilor de învăţământ mediu şi superior, ai mediului privat şi de afaceri etc.).